

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

2015

Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία

Παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων του Ευρωπαϊκού
Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2015

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ: +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx

Ιστότοπος: eca.europa.eu

Twitter: @EJAuditorsECA

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016

Print	ISBN 978-92-872-5527-3	doi:10.2865/41886	QJ-04-16-526-EL-C
PDF	ISBN 978-92-872-5536-5	doi:10.2865/8258	QJ-04-16-526-EL-N
EPUB	ISBN 978-92-872-5518-1	doi:10.2865/52079	QJ-04-16-526-EL-E
HTML	ISBN 978-92-872-5571-6	doi:10.2865/43791	QJ-04-16-526-EL-Q

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

2015

Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία

**Παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων του Ευρωπαϊκού
Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2015**

Στο έγγραφο με τίτλο «2015 — Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία» παρουσιάζονται οι κύριες διαπιστώσεις των ετήσιων εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης κατά το 2015. Παρέχουμε μια επισκόπηση της δημοσιονομικής διαχείρισης της ΕΕ κατά τη διάρκεια του έτους και διατυπώνουμε συστάσεις για τη βελτίωσή της. Κατ' αυτό τον τρόπο επικουρούμε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο του ελέγχου τους όσον αφορά τον τρόπο χρήσης των κεφαλαίων της ΕΕ.

Κατά το οικονομικό έτος 2015, ο προϋπολογισμός της ΕΕ δέχτηκε σημαντικές πιέσεις, στο πλαίσιο των προσπαθειών των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ να ανταποκριθούν στην προσφυγική κρίση και να δώσουν μεγαλύτερη ώθηση στις επενδύσεις στην

οικονομία, εξακολουθώντας παράλληλα να χρηματοδοτούν τις εν εξελίξει δραστηριότητες της ΕΕ βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της περιόδου 2014-2020.

Οι ελεγκτικές εργασίες μας καλύπτουν τα διαφορετικά και συχνά πολύπλοκα καθεστώτα εσόδων και δαπανών σε κάθε επίπεδο της διοίκησης της ΕΕ και των εθνικών και περιφερειακών διοικήσεων και έως το επίπεδο των επιμέρους δικαιούχων. Παρέχουμε δήλωση σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και επισημαίνουμε τους τομείς στους οποίους τα κεφάλαια της ΕΕ διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο να δαπανηθούν εσφαλμένα. Παρουσιάζουμε επίσης στοιχεία σχετικά με το πλαίσιο που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση των επιδόσεων που επιτυγχάνονται με τα κεφάλαια της ΕΕ.

Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί της ΕΕ για το 2015 είναι αξιόπιστοι, αλλά οι δαπάνες εξακολουθούν να εμφανίζουν σημαντικό επίπεδο παρατυπίας («σφάλμα»). Το κατά την εκτίμησή μας συνολικό επίπεδο σφάλματος για το 2015 είναι 3,8 %. Μολονότι συνιστά βελτίωση σε σύγκριση με τα τελευταία χρόνια, το ποσοστό αυτό παραμένει σημαντικά υψηλότερο του ορίου σημαντικότητας που έχουμε ορίσει (2 %).

Από την ανάλυσή μας προκύπτει ότι τα συστήματα επιχορηγήσεων που βασίζονται στην απόδοση των δαπανών των δικαιούχων τείνουν να εμφανίζουν υψηλότερα επίπεδα σφάλματος σε σχέση με τα συστήματα βάσει δικαιωμάτων. Επιστούμε ακόμη την προσοχή στους κινδύνους που απειλούν τη δημοσιονομική διαχείριση, οι οποίοι συνδέονται με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης μέσω δανείων, εγγυήσεων και επενδύσεων σε μετοχικό κεφάλαιο, είτε άμεσα είτε έμμεσα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Τα στοιχεία που παρουσιάζουμε σχετικά με τη διαχείριση των επιδόσεων της ΕΕ αναδεικνύουν εκ νέου την ανάγκη σαφέστερης σύνδεσης των νέων πολιτικών προτεραιοτήτων της ΕΕ με τους τρέχοντες στρατηγικούς στόχους της και τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δραστηριότητες. Η παρούσα ετήσια έκθεση εστιάζει στη διαχείριση των επιδόσεων που επιτυγχάνονται με τις δαπάνες στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας.

Τέλος, στην έκθεσή μας διατυπώνονται συστάσεις σχετικά με τον περιορισμό των σφαλμάτων και τη βελτίωση των συνολικών επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η ενδιάμεση επανεξέταση από πλευράς της Επιτροπής των σχεδίων δαπανών της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020 παρέχει την ευκαιρία να συντελεστεί ουσιαστική πρόοδος προς την απλούστευση των κανόνων των καθεστώτων δαπανών και να καταστεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ περισσότερο ευέλικτος, με μεγαλύτερη εστίαση στην επίτευξη των αποτελεσμάτων με τη μεγαλύτερη σημασία για τους πολίτες.

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σελίδα

02	Εισαγωγή του Προέδρου
05	Συνολικά αποτελέσματα
05	Βασικές διαπιστώσεις και μηνύματα
07	Ποιοι είμαστε
07	Ο έλεγχός μας
09	Οι διαπιστώσεις μας
09	Οι λογαριασμοί της ΕΕ παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα
09	Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος παραμένει σημαντικά υψηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 %
16	Οι αποδιδόμενες δαπάνες εμφανίζουν τα υψηλότερα επίπεδα σφάλματος
18	Η μορφή διαχείρισης έχει περιορισμένο αντίκτυπο στο επίπεδο σφάλματος
20	Οι διορθωτικές δράσεις είχαν αντίκτυπο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος
21	Η Επιτροπή μπορεί να βελτιώσει περαιτέρω την αξιολόγηση της επικινδυνότητας και του αντίκτυπου των διορθωτικών δράσεων
22	Τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν κατά το τρέχον ή σε μελλοντικά έτη είναι υψηλά
23	Η αυξημένη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων εγκυμονεί υψηλότερους κινδύνους
24	Πρέπει να ενισχυθεί η εστίαση στις επιδόσεις
28	Τα έσοδα και οι διάφοροι τομείς δαπανών αναλυτικότερα
29	Έσοδα
32	Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση
35	Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή

39	Φυσικοί πόροι
44	Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας
46	Ασφάλεια και ιθαγένεια
47	Διοίκηση
49	Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ)
52	Γενικές πληροφορίες
52	Ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου εν συντομία
54	Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το έργο του
55	Ειδικές εκθέσεις του 2015

Βασικές διαπιστώσεις και μηνύματα

Σύνοψη της δήλωσης αξιοπιστίας για το οικονομικό έτος 2015

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διατυπώνει γνώμη χωρίς επιφύλαξη όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2015.

Τα έσοδα για το 2015, λαμβανόμενα ως σύνολο, είναι νόμιμα και κανονικά.

Οι πληρωμές για το 2015 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Συνεπώς, διατυπώνουμε αρνητική γνώμη όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.

Για το πλήρες κείμενο της δήλωσης αξιοπιστίας, μπορείτε να ανατρέξετε στο κεφάλαιο 1 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2015.

- Οι λογαριασμοί της ΕΕ για το 2015 καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και παρέχουν, από κάθε ουσιώδη πλευρά, ακριβοδίκαιη εικόνα. Κατά συνέπεια, μπορέσαμε, για μία ακόμη χρονιά, να διατυπώσουμε γνώμη χωρίς επιφύλαξη για την αξιοπιστία τους. Αντιθέτως, διατυπώσαμε αρνητική γνώμη για την κανονικότητα των πληρωμών.
- Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος, το οποίο εκφράζει το επίπεδο παρατυπίας, ανέρχεται σε 3,8 % για τις πληρωμές του 2015. Μολονότι συνιστά βελτίωση σε σύγκριση με τα τελευταία χρόνια, παραμένει σημαντικά υψηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 % που έχουμε ορίσει.
- Η μορφή διαχείρισης έχει περιορισμένο αντίκτυπο στο επίπεδο σφάλματος. Εξακολουθούμε να διαπιστώνουμε το ίδιο σχεδόν εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος, αφενός, στους τομείς υπό επιμερισμένη διαχείριση της Επιτροπής με τα κράτη μέλη (4,0 %) και, αφετέρου, στους τομείς δαπανών υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής (3,9 %). Τα υψηλότερα εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος διαπιστώθηκαν εκ νέου στις δαπάνες των τομέων «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» (5,2 %) και «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» (4,4 %). Οι διοικητικές δαπάνες εμφάνιζαν το χαμηλότερο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (0,6 %).
- Τα διαφορετικά χαρακτηριστικά του κινδύνου που συνδέεται με τα συστήματα βάσει απόδοσης δαπανών (στο πλαίσιο των οποίων η ΕΕ επιστρέφει τις επιλέξιμες δαπάνες για επιλέξιμες δραστηριότητες βάσει των δηλώσεων δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι) και με τα συστήματα βάσει δικαιωμάτων (στο πλαίσιο των οποίων οι πληρωμές εξαρτώνται από την πλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων και δεν σχετίζονται με την απόδοση δαπανών) συνεχίζουν να επηρεάζουν σημαντικά το επίπεδο σφάλματος στους διάφορους τομείς δαπανών. Η απόδοση δαπανών συνδέεται με υψηλότερο επίπεδο σφάλματος (5,2 %) σε σύγκριση με τις δαπάνες βάσει δικαιωμάτων (1,9 %).
- Οι διορθωτικές δράσεις εκ μέρους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και της Επιτροπής επέδρασαν θετικά στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Χωρίς αυτές, το κατά την εκτίμησή μας συνολικό επίπεδο σφάλματος θα ήταν 4,3 %. Μολονότι η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να βελτιώσει, αφενός, την αξιολόγηση των κινδύνων και, αφετέρου, τον αντίκτυπο των διορθωτικών δράσεων, υπάρχει ακόμη περιθώριο βελτίωσης.
- Εάν η Επιτροπή, οι αρχές των κρατών μελών ή ανεξάρτητοι ελεγκτές είχαν αξιοποιήσει όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είχαν στη διάθεσή τους, θα μπορούσαν να είχαν αποτρέψει ή εντοπίσει και διορθώσει σημαντικό ποσοστό σφαλμάτων πριν από την πραγματοποίηση των σχετικών πληρωμών.

- Τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν κατά το τρέχον ή σε μελλοντικά έτη παραμένουν πολύ υψηλά. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν κατάρτισε πρόβλεψη ταμειακών ροών η οποία να καλύπτει την επόμενη επταετία έως δεκαετία. Μια τέτοια πρόβλεψη θα διευκόλυνε τους εμπλεκόμενους στην εκτίμηση των μελλοντικών αναγκών σε πληρωμές και των δημοσιονομικών προτεραιοτήτων.
- Η αύξηση της χρήσης χρηματοοικονομικών μέσων που δεν χρηματοδοτούνται άμεσα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ούτε υπόκεινται στον έλεγχο μας εγκυμονεί υψηλότερους κινδύνους τόσο για τη λογοδοσία όσο και για τον συντονισμό των πολιτικών και των πράξεων της ΕΕ.
- Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τους δείκτες που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη μέτρηση των επιδόσεων, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες. Πρέπει επίσης να αναπτυχθούν καλύτεροι στόχοι διαχείρισης σε επίπεδο γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής.
- Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», διαπιστώσαμε ότι, παρά τις βελτιώσεις σε σύγκριση με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο, η ικανότητα της Επιτροπής να παρακολουθεί τις επιδόσεις του προγράμματος και να υποβάλλει σχετικές εκθέσεις παραμένει περιορισμένη. Οι συνδέσεις μεταξύ, αφενός, των δέκα νέων πολιτικών προτεραιοτήτων της Επιτροπής και, αφετέρου, του στρατηγικού πλαισίου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» χρειάζονται περαιτέρω αποσαφήνιση. Αυτή η έλλειψη σαφήνειας μπορεί να επηρεάζει και άλλες δραστηριότητες της ΕΕ.
- Παρότι οι συστάσεις μας γίνονται γνωστές σε εύλογο βαθμό στα κράτη μέλη, διαπιστώνονται μεγάλες αποκλίσεις όσον αφορά την επίσημη συνέχεια που δίνεται στις συστάσεις μας και βάσει των αποδεικτικών στοιχείων τεκμαίρεται ότι οι αλλαγές που επέρχονται λόγω των συστάσεών μας στην εθνική πολιτική και πρακτική είναι περιορισμένες.

Το πλήρες κείμενο των ετήσιων εκθέσεών μας σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης κατά το 2015 είναι διαθέσιμο στον ιστότοπό μας (<http://www.eca.europa.eu/el/Pages/AR2015.aspx>).

Ποιοι είμαστε

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ο εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ. Όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ευθύνη μας είναι να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Είμαστε ανεξάρτητοι από τα όργανα και τους οργανισμούς που ελέγχουμε.

Ο έλεγχός μας

Προϋπολογισμός της ΕΕ

Οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ συνιστούν σημαντικό μέσο για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της. Κάθε χρόνο διενεργούμε έλεγχο των εσόδων και των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ και διατυπώνουμε γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών, καθώς και σχετικά με τη συμμόρφωση των πράξεων εσόδων και δαπανών με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις.

Το 2015 οι δαπάνες ανήλθαν συνολικά σε 145,2 δισεκατομμύρια ευρώ, ή σε περίπου 285 ευρώ ανά πολίτη. Αυτό αντιστοιχεί στο 2,1 % των συνολικών δημόσιων δαπανών των κρατών μελών της ΕΕ.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγκρίνεται ετησίως, στο πλαίσιο επταετών δημοσιονομικών πλαισίων, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η ευθύνη της ορθής εκτέλεσης των δαπανών του προϋπολογισμού βαρύνει πρωτίστως την Επιτροπή. Ποσοστό 80 % σχεδόν του προϋπολογισμού δαπανάται στο πλαίσιο του συστήματος που είναι γνωστό ως «επιμερισμένη διαχείριση», με τα κράτη μέλη να διανέμουν τα κονδύλια και να διαχειρίζονται τις δαπάνες σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ, όπως παραδείγματος χάριν συμβαίνει στην περίπτωση των δαπανών στους τομείς «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» και «Φυσικοί πόροι».

Από πού προέρχονται τα κεφάλαια αυτά;

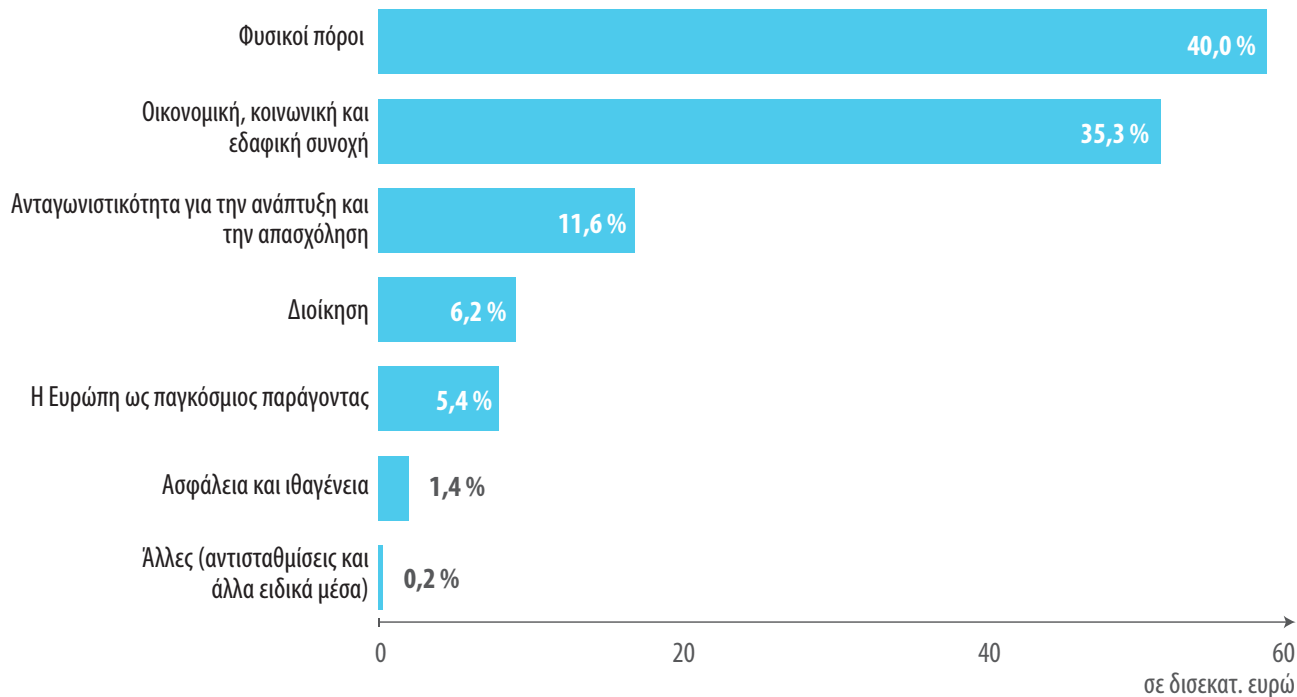
Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χρηματοδοτείται με διάφορους τρόπους. Το μεγαλύτερο τμήμα του καταβάλλεται από τα κράτη μέλη βάσει του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός τους (94,0 δισεκατομμύρια ευρώ). Άλλες πηγές είναι τα ποσά που καταβάλλουν τα κράτη μέλη βάσει των δασμών και των γεωργικών εισφορών (18,7 δισεκατομμύρια ευρώ), καθώς και του φόρου προστιθέμενης αξίας που εισπράττουν (18,3 δισεκατομμύρια ευρώ).

Πώς δαπανώνται τα κεφάλαια αυτά;

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της ΕΕ δαπανάται σε ευρύ φάσμα τομέων (βλέπε **γράφημα 1**). Οι πραγματοποιούμενες πληρωμές σκοπό έχουν την υποστήριξη ποικίλων δραστηριοτήτων, όπως είναι η γεωργία και η ανάπτυξη των αγροτικών και αστικών περιοχών, τα έργα υποδομής στον τομέα των μεταφορών, η έρευνα, η επιμόρφωση ανέργων, η στήριξη προς χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ ή η βοήθεια προς γειτονικές και αναπτυσσόμενες χώρες.

Γράφημα 1

Συνολικές δαπάνες της ΕΕ για το 2015 (145,2 δισεκατ. ευρώ)

Δύο είναι τα χαρακτηριστικότερα είδη προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ που περιέχουν διακριτούς τύπους κινδύνου:

- Τα προγράμματα βάσει δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των οποίων οι πληρωμές εξαρτώνται από την πλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων. Ενδεικτικά παραδείγματα είναι οι υποτροφίες σε φοιτητές και ερευνητές (στο πλαίσιο των δαπανών στον τομέα της ανταγωνιστικότητας), οι άμεσες ενισχύσεις που καταβάλλονται στους γεωργούς (στο πλαίσιο του τομέα «Φυσικοί πόροι»), η άμεση δημοσιονομική στήριξη (στον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας») ή οι μισθοί και οι συντάξεις (στο πλαίσιο του τομέα «Διοίκηση»).
- Τα συστήματα απόδοσης των δαπανών, στο πλαίσιο των οποίων η ΕΕ αποδίδει επιλέξιμες δαπάνες για επιλέξιμες δραστηριότητες. Στα συστήματα αυτού του είδους συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, ερευνητικά έργα (στο πλαίσιο των δαπανών στον τομέα της ανταγωνιστικότητας), συστήματα επενδύσεων στην περιφερειακή και αγροτική ανάπτυξη (καλυπτόμενα από τις δαπάνες στους τομείς της συνοχής και των φυσικών πόρων), μέτρα κατάρτισης (στον τομέα της συνοχής) και αναπτυξιακά έργα (στον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»).

Οι διαπιστώσεις μας

Οι λογαριασμοί της ΕΕ παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα

Οι λογαριασμοί της ΕΕ για το 2015 καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα, και απεικονίζουν ακριβοδίκαια, από κάθε ουσιώδη πλευρά, τα οικονομικά αποτελέσματα της ΕΕ για το έτος αυτό, καθώς και τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο τέλος του οικονομικού έτους. Συνεπώς, διατυπώνουμε γνώμη χωρίς επιφύλαξη όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών («εγκρίνονται»), όπως άλλωστε συμβαίνει από το 2007.

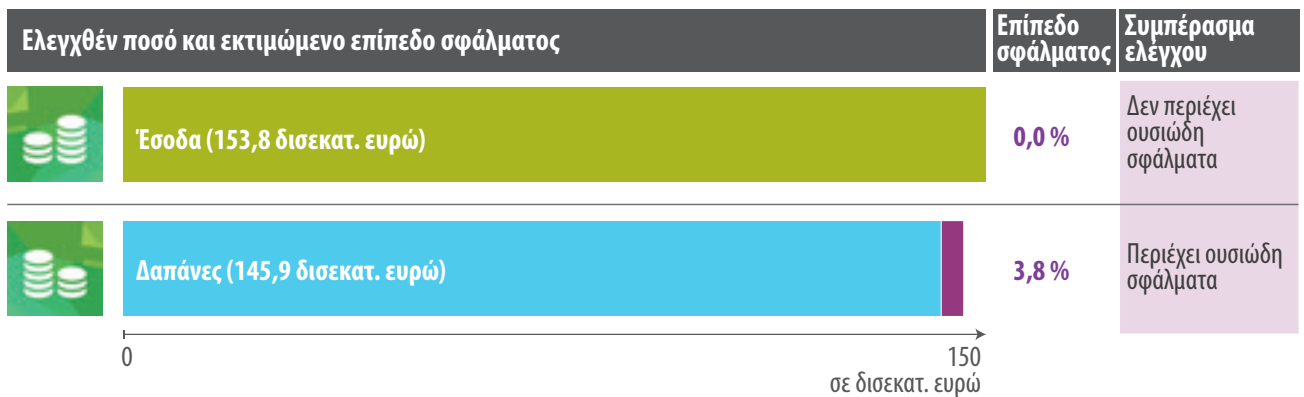
Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος παραμένει σημαντικά υψηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 %

Βασική συνιστώσα του ελεγκτικού έργου μας είναι η υποβολή σε ελεγκτικές δοκιμασίες δειγμάτων πράξεων από ολόκληρο το φάσμα του προϋπολογισμού της ΕΕ, με σκοπό τη διατύπωση αμερόληπτων και επακριβών εκτιμήσεων σχετικά με τον βαθμό στον οποίο τα έσοδα και οι διάφοροι τομείς δαπανών περιέχουν σφάλματα.

Στο **γράφημα 2** παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα για το 2015. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο προσέγγισης του ελέγχου που εφαρμόζουμε και το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος, βλέπε σελίδες 52 και 53.

Γράφημα 2

Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών πράξεων για το σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2015

Η εκτίμησή μας για το επίπεδο σφάλματος βασίζεται στα προσδιορισίμα ποσοτικών σφάλματα που εντοπίστηκαν στο δείγμα των πράξεων που υποβάλαμε σε έλεγχο.

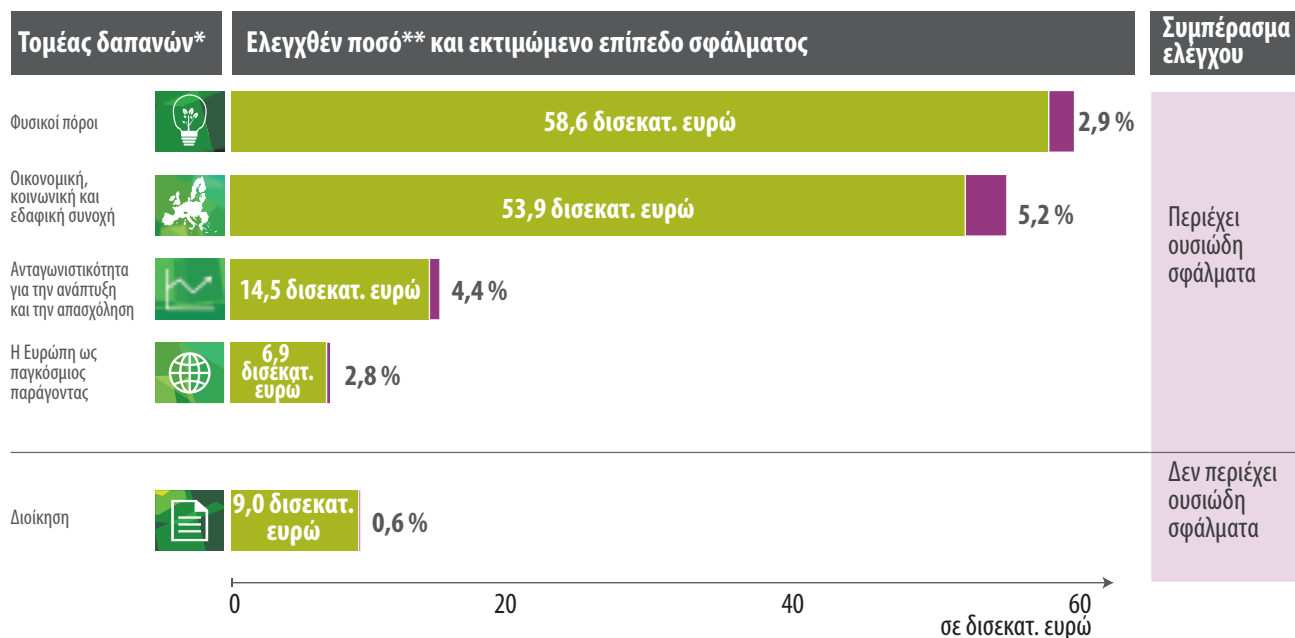
Όσον αφορά το οικονομικό έτος 2015, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

Για το σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος του 3,8 % έχει ως συνέπεια τη διατύπωση αρνητικής γνώμης σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών (η έννοια της «κανονικότητας» αναλύεται στη σελίδα 53).

Από τις ελεγκτικές δοκιμασίες προκύπτουν επίσης αποτελέσματα για κάθε τομέα δαπανών, τα οποία παρουσιάζονται στο **γράφημα 3**.

Περαιτέρω πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα για τα έσοδα και κάθε τομέα δαπανών παρατίθενται στις σελίδες 29 έως 51, καθώς και στα συναφή κεφάλαια της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2015.

Γράφημα 3 Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών πράξεων για τους διάφορους τομείς δαπανών της ΕΕ για το 2015

% Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος βασίζεται στα προσδιορισμένα ποσοτικά σφάλματα που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο των εργασιών μας και, ειδικότερα, στο πλαίσιο των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκε δείγμα πράξεων. Για την επιλογή του δείγματος και την εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος εφαρμόζουμε τυποποιημένες στατιστικές τεχνικές (βλέπε κεφάλαιο 1, παράρτημα 1.1, της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2015).

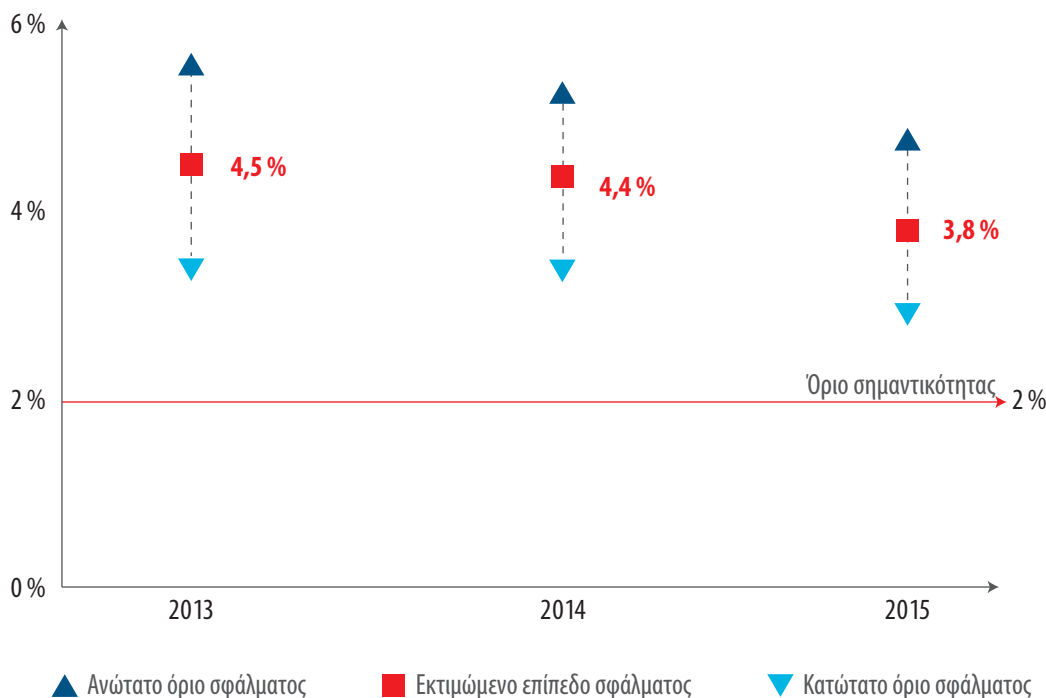
* Δεν διατυπώνουμε ειδική εκτίμηση για τις δαπάνες στο πλαίσιο του τομέα 3 (Ασφάλεια και ιθαγένεια) και του τομέα 6 (Αντισταθμίσεις) του ΠΔΠ, ούτε για τις λοιπές δαπάνες (ειδικά μέσα εκτός ΠΔΠ 2014-2020, όπως το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Μέσο Ευελιξίας). Ωστόσο, οι εργασίες που έχουν εκτελεστεί στους εν λόγω τομείς συμβάλλουν στο συνολικό συμπέρασμά μας όσον αφορά τις δαπάνες του οικονομικού έτους 2015.

** Οι διαφορές στα ποσά που παρουσιάζονται στα γραφήματα 1 και 3 οφείλονται στο γεγονός ότι εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Οι προπληρωμές εξετάζονται μόνον αφότου οι αποδέκτες των κεφαλαίων αιτιολογήσουν τη χρησιμοποίησή τους και η προπληρωμή εκκαθαριστεί ή καταστεί ανακτήσιμη.

Ανάλυση των αποτελεσμάτων του ελέγχου

Όσον αφορά τις πληρωμές του 2015, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος, το οποίο εκφράζει το επίπεδο παρατυπίας στις πράξεις, είναι 3,8 %, ήτοι χαμηλότερο του αντίστοιχου επιπέδου του 2014 (4,4 %) και του 2013 (4,5 %). Μολονότι συνιστά βελτίωση σε σύγκριση με τα τελευταία χρόνια, παραμένει σημαντικά υψηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 % που έχουμε ορίσει (βλέπε **γράφημα 4**). Τα αποτελέσματα του ελέγχου είναι σε μεγάλο βαθμό συνεπή προς αυτά των προηγούμενων ετών.

Γράφημα 4 Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ (2013 έως 2015)

Σημειώσεις:

Για την εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος εφαρμόζουμε τυποποιημένες στατιστικές τεχνικές. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το επίπεδο σφάλματος που περιέχει ο πληθυσμός τοποθετείται μεταξύ του κατώτατου και του ανώτατου ορίου σφάλματος (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε κεφάλαιο 1, παράρτημα 1.1, της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2015).

Λόγω της τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου της κοινής γεωργικής πολιτικής το 2015, οι ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλλουμε τις πράξεις δεν καλύπτουν πλέον την πολλαπλή συμμόρφωση. Τα σφάλματα αυτού του είδους λαμβάνονταν υπόψη κατά τα προηγούμενα έτη (βλέπε πλαίσιο κατωτέρω σχετικά με την επικαιροποίηση του τρόπου προσέγγισης του ελέγχου που εφαρμόζουμε).

Επικαιροποίηση του τρόπου προσέγγισης του ελέγχου που εφαρμόζουμε: αποκλεισμός, από το 2015, των σφαλμάτων πολλαπλής συμμόρφωσης στον τομέα 2 «Φυσικοί πόροι» του ΠΔΠ

Λόγω της τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου της κοινής γεωργικής πολιτικής το 2015, οι ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλλουμε τις πράξεις δεν καλύπτουν πλέον την πολλαπλή συμμόρφωση. Το 2014 τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τον τομέα 2 «Φυσικοί πόροι» του ΠΔΠ. Για την περίοδο 2011-2014, η ετήσια συμβολή τους στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαίνονταν από 0,1 έως 0,2 εκατοστιαίες μονάδες.

Σφάλματα, διασπάθιση πόρων και απάτη

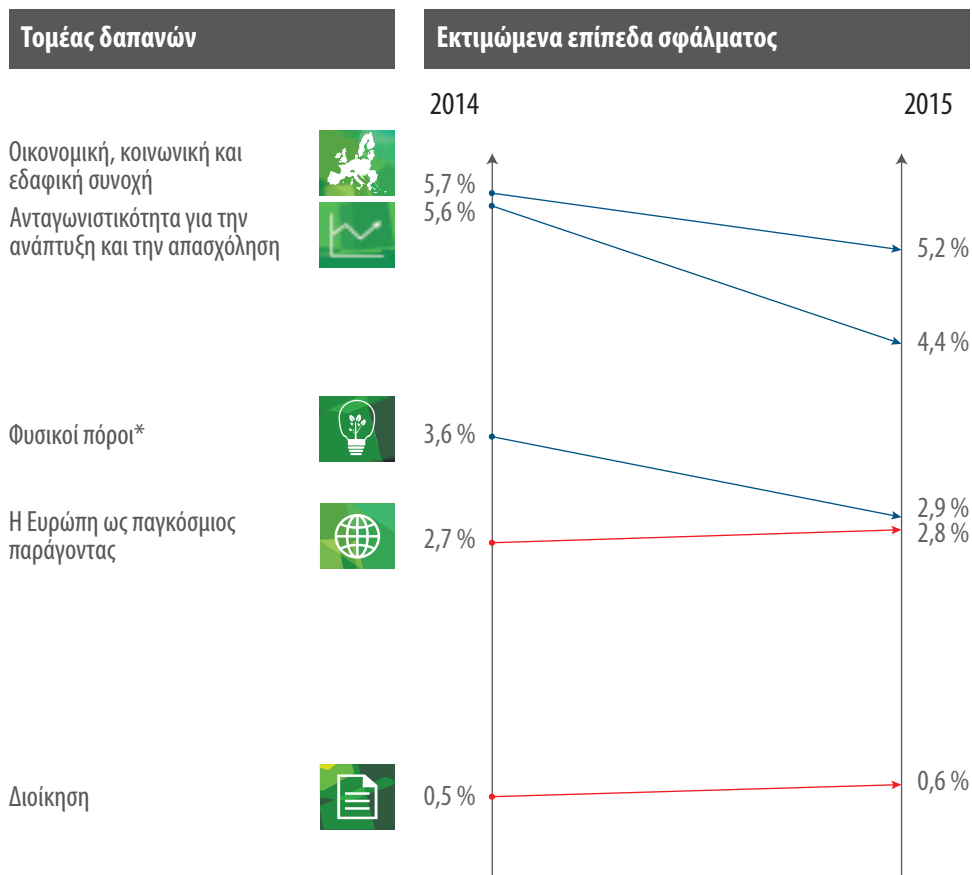
Η εκτίμησή μας για το επίπεδο σφάλματος στον προϋπολογισμό της ΕΕ δεν υποδηλώνει το μέγεθος της απάτης, της μη αποδοτικότητας ή της διασπάθισης πόρων. Συνιστά εκτίμηση των κεφαλαίων που δεν θα έπρεπε να είχαν καταβληθεί, διότι δεν χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και κανονισμούς. Στα συνηθέστερα σφάλματα συγκαταλέγονται οι πληρωμές για δαπάνες που δεν ήταν επιλέξιμες ή για αγορές που πραγματοποιήθηκαν χωρίς ορθή εφαρμογή των κανόνων περί δημόσιων προμηθειών.

Απάτη είναι η δόλια παραπλάνηση με σκοπό τον προσπορισμό οφέλους. Αναφέρουμε τις περιπτώσεις που εγείρουν υπόνοιες απάτης οι οποίες εντοπίζονται στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας στην OLAF, την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η OLAF διεξάγει έρευνες και δίνει την κατάλληλη συνέχεια σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Επί συνόλου περίπου 1 200 πράξεων που αξιολογήσαμε από άποψη νομιμότητας και κανονικότητας στο πλαίσιο του ελέγχου για το 2015, εντοπίσαμε 12 περιπτώσεις που εγείρουν υπόνοιες απάτης (έναντι 22 το 2014), τις οποίες διαβιβάσαμε στην OLAF. Οι συχνότερες περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης αφορούσαν συγκρούσεις συμφερόντων και τεχνητής δημιουργίας των συνθηκών για την εξασφάλιση επιδοτήσεων, και ακολουθούσαν οι περιπτώσεις δήλωσης δαπανών που δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Κατά τη διάρκεια του έτους, εντοπίζουμε επίσης περιπτώσεις που εγείρουν υπόνοιες απάτης στο πλαίσιο εργασιών που δεν σχετίζονται με τη δήλωση αξιοπιστίας.

Στο **γράφημα 5** παρουσιάζεται σύγκριση των εκτιμώμενων επιπέδων σφάλματος μεταξύ του 2014 και του 2015 για τους διάφορους τομείς δαπανών του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ). Σημειώθηκε αξιοσημείωτη μείωση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος στους τομείς «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή», «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» και «Φυσικοί πόροι». Επίπεδα σφάλματος ελαφρώς υψηλότερα από τα αντίστοιχα του 2014 διαπιστώθηκαν στους τομείς «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» και «Διοίκηση». Οι διοικητικές δαπάνες εμφάνιζαν το χαμηλότερο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (0,6 %) και δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα.

Γράφημα 5

Σύγκριση των εκτιμώμενων επιπέδων σφάλματος για τους διάφορους τομείς δαπανών της ΕΕ (2014-2015)

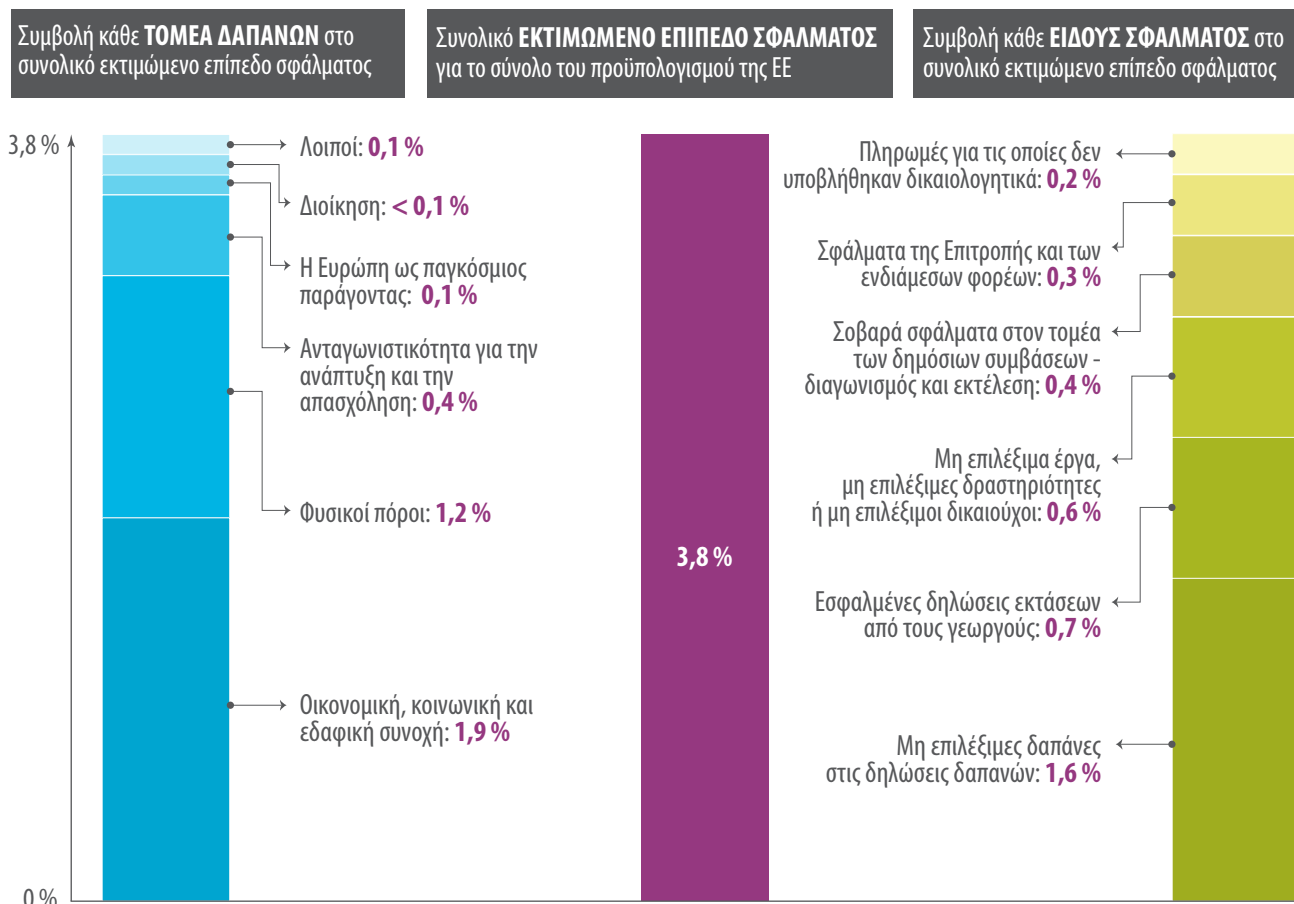

% Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος βασίζεται στα προσδιορισμένα ποσοτικά σφάλματα που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο των εργασιών μας και, ειδικότερα, στο πλαίσιο των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκε δείγμα πράξεων. Για την επιλογή του δείγματος και την εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος εφαρμόζουμε τυποποιημένες στατιστικές τεχνικές (βλέπε κεφάλαιο 1, παράρτημα 1.1, της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2015).

* Λόγω της τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου της κοινής γεωργικής πολιτικής το 2015, οι ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλλουμε τις πράξεις δεν καλύπτουν πλέον την πολλαπλή συμμόρφωση. Το 2014 τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τον τομέα 2 του ΠΔΠ (3,6%).

Στο **γράφημα 6** αναλύουμε τη συμβολή συγκεκριμένων τομέων δαπανών, ανά τομέα του ΠΔΠ, στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Οι δαπάνες του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» είναι οι δεύτερες σε ύψος στον προϋπολογισμό της ΕΕ και παρουσιάζουν το υψηλότερο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Αυτός ο συνδυασμός τον καθιστά τον τομέα με τη μεγαλύτερη συμβολή στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (ήμισυ του συνόλου). Το σύνολο σχεδόν των δαπανών εκτελείται μέσω απόδοσης εξόδων. Τα τρία τέταρτα του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2015 στον εν λόγω τομέα δαπανών ανάγονταν σε μη επιλέξιμες δαπάνες στις δηλώσεις δαπανών των δικαιούχων και στην επιλογή μη επιλέξιμων έργων, δραστηριοτήτων ή δικαιούχων. Τα οφειλόμενα σε παραβιάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων σφάλματα αντιστοιχούν στο ένα έβδομο.

Γράφημα 6 Ανάλυση του συνολικού εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος ανά τομέα δαπανών και ανά είδος σφάλματος (2015)

% Τμήμα του συνολικού εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος, εκφραζόμενο σε εκατοστιαίες μονάδες.

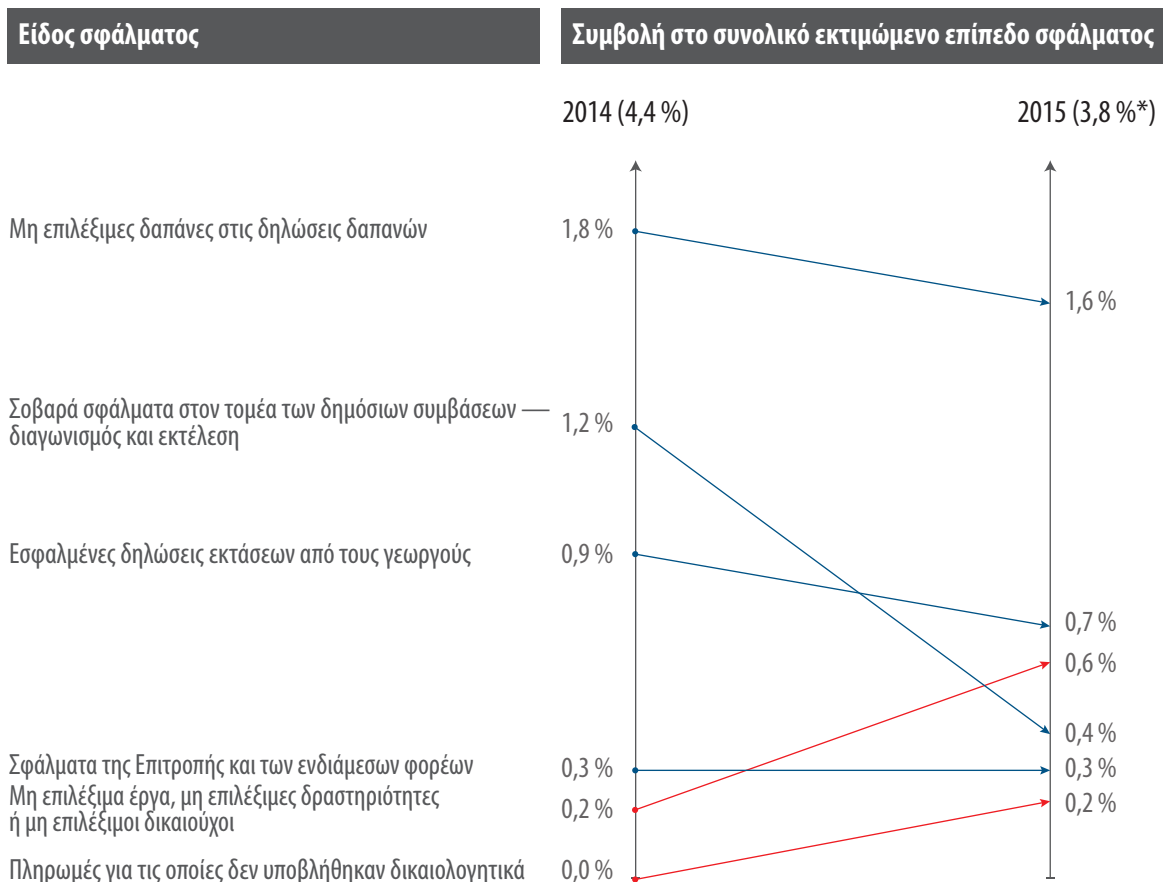
Ο τομέας «Φυσικοί πόροι» αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μερίδιο του προϋπολογισμού της ΕΕ και συμβάλλει επίσης σημαντικά στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος λόγω του υψηλού εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος που εμφανίζει για το 2015 (σχεδόν ένα τρίτο του συνόλου). Οι δηλώσεις γεωργικών εκτάσεων καθ' υπέρβαση των πραγματικών αποτελούν το είδος σφάλματος με τη μεγαλύτερη συμβολή στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στον συγκεκριμένο τομέα δαπανών (άνω του ήμισους του συνόλου). Τα σχετικά με μη επιλέξιμους δικαιούχους, μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή μη επιλέξιμες δαπάνες σφάλματα συνέβαλαν κατά το ένα πέμπτο. Άνω των τριών τετάρτων των δαπανών στον τομέα «Φυσικοί πόροι» αναλογούν στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το οποίο περιέχει σημαντικά λιγότερα σφάλματα (2,2%) από την αγροτική ανάπτυξη (5,3%). Η τελευταία χαρακτηρίζεται από υψηλότερα επίπεδα σφάλματος στις δαπάνες για επενδύσεις, στην περίπτωση των οποίων οι γεωργικές επιχειρήσεις επιδοτούνται βάσει της απόδοσης επιλέξιμων δαπανών.

Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες του τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» παραμένει σχετικά υψηλότερο από το αντίστοιχο σε άλλους τομείς δαπανών. Μεγάλο μέρος των δαπανών πραγματοποιείται επί τη βάση απόδοσης εξόδων και η πλειονότητα των σφαλμάτων αφορούσε την απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών προσωπικού ή έμμεσων δαπανών που δηλώθηκαν από δικαιούχους. Όσον αφορά τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας», η έγκριση από την Επιτροπή πληρωμών στις περιπτώσεις μη υλοποίησης του αντικειμένου των συμβάσεων έργου, υπηρεσιών ή προμηθειών, μαζί με τις αποδοθείσες από την Επιτροπή μη επιλέξιμες δαπάνες, αντιστοιχούν στα δύο τρίτα του συνολικού εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

Οι δαπάνες που δεν πληρούσαν τις αναγκαίες προϋποθέσεις προκειμένου να καταλογιστούν σε χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα εξακολουθούν να είναι αυτές που συμβάλλουν περισσότερο στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (οι μη επιλέξιμες δαπάνες στις σχετικές δηλώσεις αντιστοιχούν στο 42 % του συνολικού εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος). Δύο άλλες σημαντικές αιτίες σφαλμάτων ήταν οι εσφαλμένες δηλώσεις εκτάσεων από τους γεωργούς (19 %) και τα μη επιλέξιμα έργα / οι μη επιλέξιμες δραστηριότητες / οι μη επιλέξιμοι δικαιούχοι (16 %). Τα σοβαρά σφάλματα στις δημόσιες συμβάσεις (11 %) συνέβαλαν σημαντικά λιγότερο σε σύγκριση με το 2014 στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (βλέπε **γράφημα 7**).

Γράφημα 7

Σύγκριση των διαφόρων ειδών σφάλματος και της συμβολής τους στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (2014 και 2015)

% Τμήμα του συνολικού εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος, εκφραζόμενο σε εκατοστιαίες μονάδες.

* Λόγω της τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου της κοινής γεωργικής πολιτικής το 2015, οι ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλλουμε τις πράξεις δεν καλύπτουν πλέον την πολλαπλή συμμόρφωση.

Οι αποδιδόμενες δαπάνες εμφανίζουν τα υψηλότερα επίπεδα σφάλματος

Ο ορθός υπολογισμός των πληρωμών προς τους αποδέκτες χρηματοδότησης συχνά εξαρτάται από τα πληροφοριακά στοιχεία που παρέχουν οι ίδιοι οι αποδέκτες. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην περίπτωση δραστηριοτήτων για τις οποίες αποδίδονται δαπάνες.

Οι δαπάνες της ΕΕ ανά είδος προγράμματος δαπανών περιλαμβάνουν τα εξής σφάλματα:

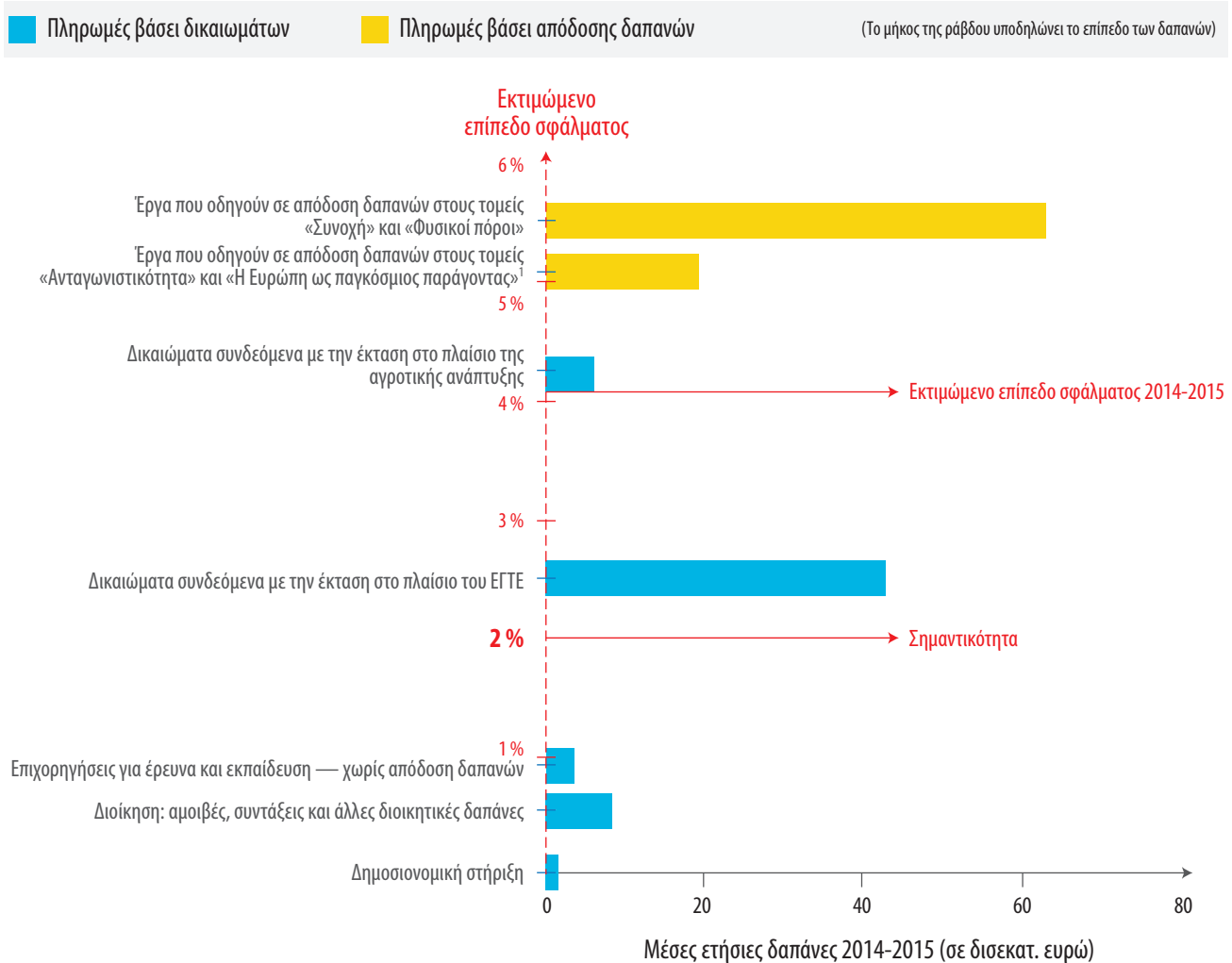
- Όσον αφορά τις αποδιδόμενες δαπάνες, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 5,2 % (έναντι 5,5 % το 2014). Στα συνηθέστερα σφάλματα στον τομέα αυτό συγκαταλέγονται η ενσωμάτωση μη επιλέξιμων στοιχείων κόστους στις σχετικές δηλώσεις, μη επιλέξιμα έργα, μη επιλέξιμες δραστηριότητες και μη επιλέξιμοι δικαιούχοι, καθώς και σοβαρές παραβιάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων.
- Όσον αφορά τα προγράμματα βάσει δικαιωμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 1,9 % (έναντι 2,7 % το 2014). Στα συνηθέστερα σφάλματα περιλαμβάνονται δηλώσεις γεωργικών εκτάσεων από γεωργούς οι οποίες υπερέβαιναν τις πραγματικές.

Από το **γράφημα 8**, το οποίο βασίζεται στις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε δαπάνες της ΕΕ της τελευταίας διετίας, προκύπτει σαφώς ότι όσο πιο σύνθετες είναι οι πληροφορίες που ζητούνται από τους δικαιούχους, τόσο υψηλότερος είναι ο κίνδυνος σφάλματος.

Γράφημα 8

Σχέση μεταξύ της βάσης για την πληρωμή και του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος στις πράξεις της ΕΕ (2014-2015)

¹ Όσον αφορά τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας», η απόδοση δαπανών περιλαμβάνει έργα πολλαπλών χορηγών βοήθειας τα οποία, στην πράξη, έχουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά με τις δαπάνες βάσει δικαιωμάτων, ενώ παρουσιάζουν χαμηλότερα επίπεδα σφάλματος.

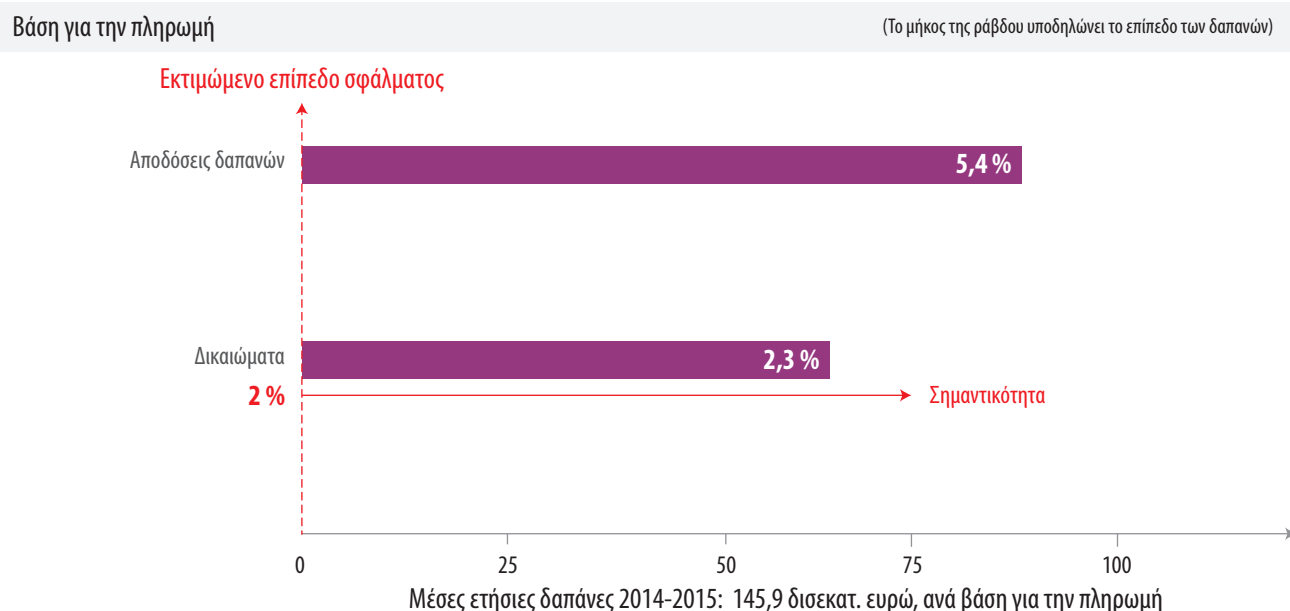
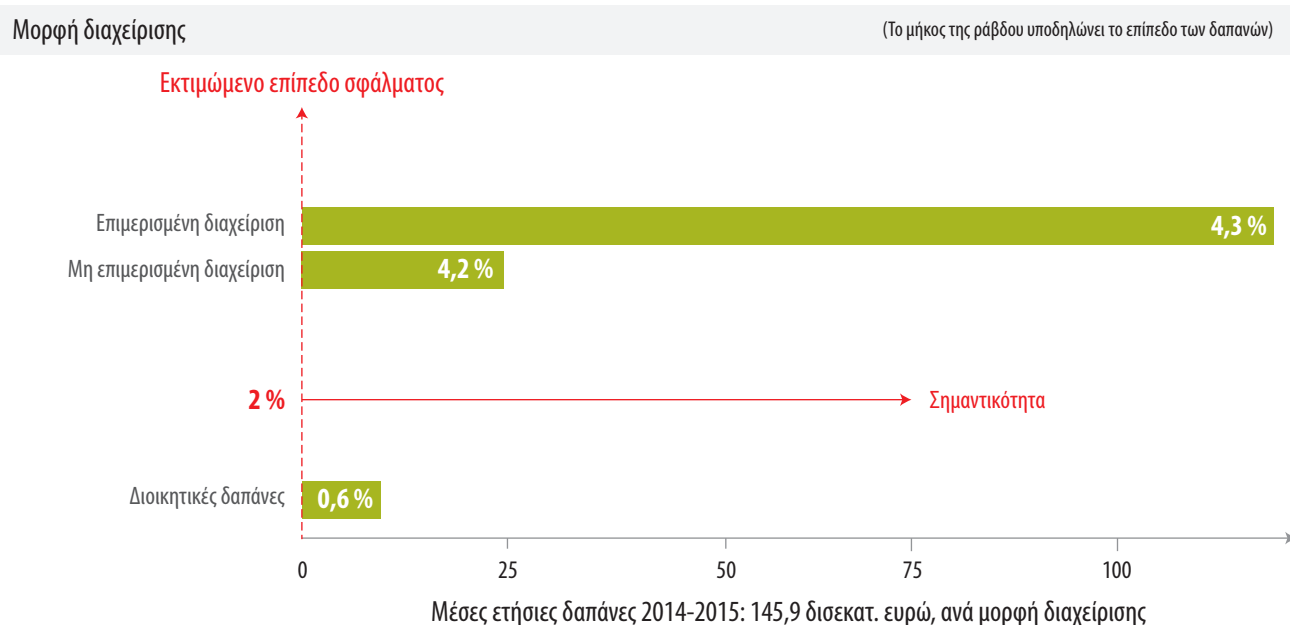
Η μορφή διαχείρισης έχει περιορισμένο αντίκτυπο στο επίπεδο σφάλματος

Το 2015, όπως και κατά το παρελθόν έτος, εξακολουθούμε να διαπιστώνουμε το ίδιο σχεδόν εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος, αφενός, στους τομείς υπό επιμερισμένη διαχείριση της Επιτροπής με τα κράτη μέλη (4,0 % το 2015 και 4,6 % το 2014) και, αφετέρου, στους τομείς δαπανών υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής (3,9 % το 2015 και 4,6 % το 2014).

Τα διαφορετικά χαρακτηριστικά του κινδύνου που συνδέεται με τα συστήματα βάσει απόδοσης δαπανών και τα συστήματα βάσει δικαιωμάτων, και όχι με τις διαφορετικές μορφές διαχείρισης, επηρεάζουν το επίπεδο σφάλματος στους διάφορους τομείς δαπανών (βλέπε **γράφημα 9**). Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος δείχνει ότι είναι πολύ ισχυρότερη η σχέση με τη βάση για την πληρωμή παρά με τη μορφή διαχείρισης. Τα δύο τελευταία έτη, τα υψηλότερα επίπεδα σφάλματος διαπιστώθηκαν στον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» (υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής και την έμμεση εντεταλμένων οντοτήτων) και στον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» (υπό επιμερισμένη διαχείριση). Κυρίαρχη θέση μεταξύ των δαπανών σε αμφότερους τους εν λόγω τομείς έχουν τα συστήματα απόδοσης δαπανών.

Γράφημα 9

Μέσο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος ανά μορφή διαχείρισης και ανά βάση για την πληρωμή (2014 και 2015)

Επεξήγηση:

Τα γραφήματα παρουσιάζουν το ίδιο ύψος δαπανών.

- Στο πρώτο γράφημα, οι δαπάνες κατανέμονται βάσει της μορφής διαχείρισης. Προκύπτει ότι, στη μεγάλη τους πλειονότητα, οι επιχειρησιακές δαπάνες τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση.
- Στο δεύτερο γράφημα, οι δαπάνες κατανέμονται με γνώμονα τη βάση που λαμβάνεται για την πληρωμή. Διαπιστώνεται ότι τα συστήματα βάσει απόδοσης δαπανών αντιστοιχούν σε πολύ μεγαλύτερο τμήμα των δαπανών από τα συστήματα βάσει δικαιωμάτων.
- Η θέση κάθε ράβδου αντιστοιχεί στο εκάστοτε εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Προκύπτει, επομένως, ότι η μορφή διαχείρισης έχει περιορισμένο αντίκτυπο και η βάση για την πληρωμή σημαντικό.

Οι διορθωτικές δράσεις είχαν αντίκτυπο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή χρησιμοποιούν διορθωτικά μέτρα στις περιπτώσεις παράτυπων δαπανών, καθώς και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα σφάλματα στις πληρωμές δεν έχουν εντοπιστεί σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας. Οι μηχανισμοί που εφαρμόζονται όσον αφορά τη λήψη και την καταγραφή διορθωτικών μέτρων είναι περίπλοκοι. Επιδίωξή μας είναι τα αποτελέσματα των ελέγχων μας να λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα αυτά, όταν προηγούνται της πληρωμής ή της εξέτασής μας. Ελέγχουμε την εφαρμογή των διορθώσεων (παραδείγματος χάριν, ανακτήσεις από τους δικαιούχους και διορθώσεις σε επίπεδο έργου) και προσαρμόζουμε, κατά περίπτωση, τον ποσοτικό προσδιορισμό του σφάλματος. Μολονότι λαμβάνουμε υπόψη τις διορθώσεις που εφαρμόζονται έπειτα από τη γνωστοποίηση των ελέγχων μας, δεν θεωρούμε δεδομένο ότι μια διορθωτική δράση που επήλθε συνεπεία των εργασιών μας είναι αντιπροσωπευτική του πληθυσμού συνολικά.

Για το 2015, εάν τέτοια διορθωτικά μέτρα δεν είχαν εφαρμοστεί στις πληρωμές που υποβάλαμε σε έλεγχο, το συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν 4,3 % αντί για 3,8 %.

Ωστόσο, διαπιστώσαμε επίσης ότι, στην περίπτωση ορισμένων πράξεων που περιείχαν σφάλματα, εάν η Επιτροπή, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή οι ανεξάρτητοι ελεγκτές είχαν χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία, θα είχαν προλάβει ή εντοπίσει και διορθώσει τα σφάλματα πριν από την εμφάνισή τους. Βάσει των πράξεων που περιλάμβαναν τα δείγματά μας, κατ' αυτό τον τρόπο θα μπορούσαν να είχαν μειωθεί τα εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος τόσο για τις δαπάνες στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης όσο και για τις δαπάνες που εμπίπτουν στην άμεση διαχείριση της Επιτροπής.

Παραδείγματος χάριν, η αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών θα μπορούσε να είχε μειώσει το επίπεδο σφάλματος κατά 3,2 εκατοστιαίες μονάδες στον τομέα δαπανών Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία (5,3 %), κατά 3,0 εκατοστιαίες μονάδες για τις δαπάνες στον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» (5,2 %), και κατά 0,9 εκατοστιαίες μονάδες για τις δαπάνες για τη γεωργία —ΕΓΤΕ (2,2 %). Όσον αφορά τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ), τομέα που εμπίπτει ως επί το πλείστον στην άμεση διαχείριση της Επιτροπής, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (3,8 %) θα είχε ενδεχομένως μειωθεί κατά 1,7 εκατοστιαίες μονάδες.

Η Επιτροπή μπορεί να βελτιώσει περαιτέρω την αξιολόγηση της επικινδυνότητας και του αντίκτυπου των διορθωτικών δράσεων

Κάθε γενική διεύθυνση της Επιτροπής καταρτίζει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων. Παρέχει απολογισμό των επιτευγμάτων της όσον αφορά τους σημαντικότερους στόχους πολιτικής (αναλύονται στη συνέχεια) και έκθεση διαχείρισης του γενικού διευθυντή προς τους Επιτρόπους. Το 2015 η Επιτροπή απλούστευσε τη δομή των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων και έδωσε στους γενικούς διευθυντές περισσότερη ευελιξία ως προς την παρουσίασή τους.

Από την ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος της Επιτροπής («επισφαλές ποσό») που διενεργήσαμε προέκυψε ότι έχουν ληφθεί περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση του τρόπου με τον οποίο προσδιορίζει ποσοτικώς τα επισφαλή ποσά και τη διορθωτική ικανότητα. Ωστόσο, υπάρχει ακόμη περιθώριο βελτίωσης της εκ μέρους της Επιτροπής αξιολόγησης αμφότερων των ζητημάτων αυτών.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις κύριες διαπιστώσεις παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 1 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015. Το πλήρες κείμενο της ετήσιας έκθεσής μας είναι διαθέσιμο στον ιστότοπό μας (<http://www.eca.europa.eu/el/Pages/AR2015.aspx>).

Τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν κατά το τρέχον ή σε μελλοντικά έτη είναι υψηλά

Ο προϋπολογισμός πληρωμών του 2015 ήταν ο δεύτερος σε ύψος που εγκρίθηκε ποτέ. Επιπλέον, για τρίτο συναπτό έτος, το τελικό ύψος των πληρωμών (145,2 δισεκατομμύρια ευρώ) υπερέβη το όριο που έθετε ο αρχικός προϋπολογισμός (141,3 δισεκατομμύρια ευρώ). Αυτό έγινε μέσω οκτώ διορθωτικών προϋπολογισμών κατά τη διάρκεια του έτους.

Άνω των τριών τετάρτων των επιχειρησιακών δαπανών διατέθηκαν σε καθεστώτα που λειτουργούσαν βάσει των κανόνων του προηγούμενου ΠΔΠ. Σε αυτά συγκαταλέγονται επιδοτήσεις που χορηγήθηκαν στους γεωργούς για το οικονομικό έτος 2014, η απόδοση των δηλωθεισών δαπανών για έργα στον τομέα της συνοχής στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 και πληρωμές για έργα στον τομέα της έρευνας στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλασίου που τέθηκε σε εφαρμογή το 2007.

Τι είναι οι αναλήψεις υποχρεώσεων και οι πληρωμές;

Δύο είναι οι συνιστώσες του προϋπολογισμού της ΕΕ: οι αναλήψεις υποχρεώσεων (ποσά που πρέπει να καταβληθούν κατά το τρέχον ή σε μελλοντικά έτη) και οι πληρωμές (ποσά που προορίζονται για τις καταβολές κεφαλαίων κατά το τρέχον έτος). Πληρωμές μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνον εφόσον υπάρχει αντίστοιχη έγκυρη ανάληψη υποχρέωσης. Τα ετήσια ανώτατα όρια για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές καθορίζονται στα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια που εγκρίνουν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Το επίπεδο των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν το 2015 ήταν υψηλότερο από ποτέ και προσέγγιζε το συνολικό όριο (97,7 % του διαθέσιμου ποσού). Τα μεγάλα διαστήματα που εξακολουθούν να μεσολαμβάνουν από την αρχική ανάληψη υποχρέωσης έως την τελική εκκαθάριση της δαπάνης σημαίνουν ότι τα μοντέλα δαπανών δεν ανταποκρίνονται ταχέως στις μεταβαλλόμενες δημοσιονομικές προτεραιότητες και αυξάνουν τον κίνδυνο απουσίας σχετικής τεκμηρίωσης κατά το κλείσιμο. Συνιστούμε στην Επιτροπή να λάβει μέτρα για τη μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων, μεταξύ άλλων, μέσω ταχύτερης διαδικασίας αποδέσμευσης κονδυλίων, της επιτάχυνσης του κλεισίματος των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013, της ευρύτερης χρήσης των καθαρών διορθώσεων στις δαπάνες στον τομέα της συνοχής, της μείωσης των ταμειακών διαθεσίμων που διακατέχουν καταπιστευματικοί φορείς και της κατάρτισης χρονοδιαγραμμάτων και προβλέψεων όσον αφορά τις πληρωμές στους τομείς εκείνους όπου οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων και λοιπές δεσμεύσεις είναι υψηλές.

Σημειώνονται σημαντικές καθυστερήσεις στην απορρόφηση των κεφαλαίων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) της περιόδου 2007-2013. Στο τέλος του 2015, εκκρεμούσε ακόμη το 10 % των 446,2 δισεκατομμυρίων ευρώ που είχαν διατεθεί συνολικά για όλα τα εγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα. Παρατηρούμε ότι άνω του ημίσεος των αχρησιμοποίητων αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ, που δεν κατέληξαν σε πληρωμή, αφορά πέντε κράτη μέλη (την Τσεχική Δημοκρατία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Πολωνία και τη Ρουμανία).

Αυτές οι καθυστερήσεις ενδέχεται να συνιστούν σημαντική πρόκληση για ορισμένα κράτη μέλη. Προκειμένου να χρησιμοποιηθούν όλα τα κεφάλαια που είναι διαθέσιμα για την περίοδο αυτή, οι αρχές πρέπει να υποβάλουν έγκυρες δηλώσεις για ποσό ίσο με το άθροισμα όλων των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων, της απαιτούμενης εθνικής συγχρηματοδότησης και της προχρηματοδότησης που έχει ήδη διατεθεί από τον προϋπολογισμό. Σε ορισμένα κράτη μέλη η συνεισφορά της ΕΕ που δεν ζητήθηκε, μαζί με την απαιτούμενη εθνική συγχρηματοδότηση, υπερβαίνει το 15 % των συνολικών δαπανών της γενικής κυβέρνησης. Συνιστούμε στην Επιτροπή να εξετάσει, στο πλαίσιο της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης που ασκεί, τους παράγοντες που περιορίζουν την ικανότητα απορρόφησης ορισμένων κρατών μελών, για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης των κονδυλίων.

Όπως έχουμε επισημάνει και σε προηγούμενα έτη, η Επιτροπή δεν καταρτίζει ούτε επικαιροποιεί ετησίως πρόβλεψη ταμειακών ροών, με ορίζοντα μεταξύ επταετίας και δεκαετίας, η οποία να λαμβάνει υπόψη βασικά στοιχεία, όπως τα δημοσιονομικά ανώτατα όρια, τις ανάγκες σε πληρωμές, την περιορισμένη ικανότητα απορρόφησης και την ενδεχόμενη ακύρωση αναλήψεων υποχρεώσεων. Μια τέτοια πρόβλεψη θα διευκόλυne τους εμπλεκόμενους στην εκτίμηση των μελλοντικών αναγκών σε πληρωμές και των δημοσιονομικών προτεραιοτήτων.

Η αυξημένη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων εγκυμονεί υψηλότερους κινδύνους

Πολλοί χρηματοδοτικοί μηχανισμοί που υποστηρίζουν πολιτικές της ΕΕ δεν χρηματοδοτούνται άμεσα από τον προϋπολογισμό της ούτε καταχωρίζονται στον ισολογισμό της. Στους μηχανισμούς αυτούς συγκαταλέγονται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας, ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το συνδεδεμένο με αυτήν Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Ορισμένοι από αυτούς δεν υπόκεινται στον έλεγχό μας. Η αύξηση της χρήσης τέτοιων χρηματοοικονομικών μέσων εγκυμονεί υψηλότερους κινδύνους τόσο για τη λογοδοσία όσο και για τον συντονισμό των πολιτικών και των πράξεων της ΕΕ.

Άλλοι μηχανισμοί καταχωρίζονται εν μέρει στον ισολογισμό της ΕΕ, όπως οι συνδυαστικοί μηχανισμοί και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ). Ένας μηχανισμός τον οποίο ελέγχουμε χωριστά είναι τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (βλέπε παρατηρήσεις στις σελίδες 49 έως 51).

Επιπροσθέτως, διαπιστώσαμε αύξηση των χρηματοοικονομικών μέσων υπό έμμεση διαχείριση κατά την περίοδο 2014-2020. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα συνίστανται κυρίως σε δάνεια, επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και εγγυήσεις, καθώς και σε μέσα επιμερισμού του κινδύνου. Ο όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) διαχειριζόταν το σύνολο σχεδόν των υπό έμμεση διαχείριση χρηματοοικονομικών μέσων. Τα ποσά που διακρατώνται σε αυτά τα χρηματοοικονομικά μέσα αυξάνονται διαρκώς.

Τα αχρησιμοποίητα ποσά σε υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα παραμένουν σχετικά υψηλά, και ήταν συγκεντρωμένα σε ποσοστό 80 % σε πέντε κράτη μέλη (με το 45 % του ποσοστού αυτού να αντιστοιχεί στην Ιταλία).

Η δρομολόγηση του ΕΤΣΕ είχε ως συνέπεια καθυστέρηση της δρομολόγησης του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη». Το ΕΤΣΕ θα επηρεάσει επίσης τη χρήση ορισμένων ακόμη χρηματοοικονομικών μέσων. Συνιστούμε στην Επιτροπή να αξιολογήσει τους παράγοντες αυτούς.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις κύριες διαπιστώσεις όσον αφορά τη δημοσιονομική και τη χρηματοοικονομική διαχείριση παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 2 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015.

Πρέπει να ενισχυθεί η εστίαση στις επιδόσεις

Τα κεφάλαια της ΕΕ πρέπει να δαπανώνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης: οικονομία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα. Η επίτευξη θετικών επιδόσεων προϋποθέτει τις εισροές (τα οικονομικά, ανθρώπινα, υλικά, οργανωτικά ή ρυθμιστικά μέσα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του προγράμματος), τις εκροές (τα παραδοτέα του προγράμματος), τα αποτελέσματα (τις άμεσες επιδράσεις του προγράμματος στους άμεσους παραλήπτες ή αποδέκτες) και τον αντίκτυπο (τις μακροπρόθεσμες αλλαγές στην κοινωνία, οι οποίες μπορούν, εν μέρει τουλάχιστον, να αποδοθούν στη δράση της ΕΕ).

Αξιολογούμε τακτικά τις συνιστώσες αυτές μέσω των ελέγχων επιδόσεων που διενεργούμε. Ένα κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης αφιερώνεται στην αξιολόγηση των διαφόρων συστημάτων που έχει θεσπίσει η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζει ότι τα κεφάλαια της ΕΕ δαπανώνται ορθά, και όχι απλώς σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζεται επίσης η συνέχεια που δίνεται στις συστάσεις του ΕΕΣ, καθώς και ορισμένα βασικά μηνύματα που προέκυψαν στο πλαίσιο των ελέγχων επιδόσεων που διενεργήσαμε το συγκεκριμένο έτος. Στο πλαίσιο της παρούσας ετήσιας έκθεσης, στο κεφάλαιο αυτό εξετάζονται όλως ιδιαίτερα τα συστήματα διαχείρισης των επιδόσεων που αναπτύχθηκαν για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», σε συνέχεια της επισκόπησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που διενεργήσαμε το περασμένο έτος.

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» για την περίοδο 2014-2020 προσεγγίζει τα 75 δισεκατομμύρια ευρώ. Στηρίζει την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και την επίτευξη του στόχου της ΕΕ για δημιουργία Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Συνενώνει για πρώτη φορά προηγουμένως διακριτά προγράμματα δαπανών για τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας. Η χρηματοδότηση λαμβάνει ως επί το πλείστον τη μορφή επιχορηγήσεων, μολονότι παρέχεται επίσης πρόσβαση σε άλλες μορφές χρηματοδότησης, όπως τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Δυσχέριες στην παρακολούθηση της συμβολής του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» είναι ένα φιλόδοξο και ευρείας εμβέλειας πρόγραμμα. Ο γενικός στόχος του βασίζεται σε τρεις προτεραιότητες: Επιστήμη αριστείας, Βιομηχανική υπεροχή και Κοινωνικές προκλήσεις. Υπάρχουν συνδέσεις υψηλού επιπέδου μεταξύ του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Δύο από τους τρεις κύριους δείκτες του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» μετρούν επίσης την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Εντούτοις, οι δείκτες αυτοί έχουν περιορισμένη χρησιμότητα για την παρακολούθηση της συμβολής του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Δύο δέσμες αλληλοεπικαλυπτόμενων αλλά διαφορετικών πολιτικών προτεραιοτήτων για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε δέκα πολιτικές προτεραιότητες για την περίοδο 2014-2019, οι οποίες δεν συμπίπτουν απολύτως με τις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Αυτό δεν αποτελεί πρόβλημα, καθώς είναι φυσιολογικό να μεταβάλλονται οι στρατηγικές προτεραιότητες καθώς αλλάζουν οι συνθήκες και οι προτεραιότητες της Επιτροπής να μην συμπίπτουν ακριβώς με τις προτεραιότητες της ΕΕ συνολικά. Ωστόσο, όπως επεσήμανε η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής και πλέον και το ΕΕΣ, μέχρι στιγμής η Επιτροπή δεν έχει καταγράψει τη σχέση μεταξύ των δύο δεσμών προτεραιοτήτων και οι συνδέσεις αυτές πρέπει πλέον να αποσαφηνιστούν. Η Επιτροπή αποδέχεται τη σχετική σύστασή μας.

Μερική συμπληρωματικότητα μεταξύ εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων έρευνας

Βασικός παράγοντας επιτυχίας του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» είναι η αποτελεσματική συνέργεια και συμπληρωματικότητα μεταξύ των εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας. Τα ανώτατα όργανα ελέγχου της Βουλγαρίας και της Πορτογαλίας διαπίστωσαν ότι, μολονότι υπήρχαν τομείς που παρουσίαζαν συμπληρωματικότητα στις χώρες τους, υπήρχαν και ορισμένα προβλήματα σε εθνικό επίπεδο.

Η λειτουργία του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» δεν θέτει συστηματικά στο επίκεντρο τις επιδόσεις

Το νομικό πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» εισάγει αρκετά σημαντικά στοιχεία για τη διαχείριση των επιδόσεων, όπως στόχους και βασικούς δείκτες επιδόσεων. Οι στόχοι και οι δείκτες που ενέκρινε ο νομοθέτης για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» συνιστούν απτή βελτίωση σε σχέση με τα προηγούμενα προγράμματα-πλαίσια. Εντούτοις, οι χρησιμοποιούμενοι στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» δείκτες επιδόσεων παρουσιάζουν ορισμένες αδυναμίες, όπως σε σχέση με το ποσοστό των δεικτών που μετρούν μόνον εισροές και εκροές και όχι αποτελέσματα και αντίκτυπο, την έλλειψη τιμών βάσης ή φιλόδοξων στόχων.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», τα προγράμματα εργασίας περιλαμβάνουν τους επιδιωκόμενους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Κατά τον τρόπο αυτό, οι υψηλού επιπέδου στόχοι που καθορίζονται στη νομοθεσία μπορούν να μεταφράζονται σε στόχους χαμηλότερου επιπέδου, χρήσιμους για τον σκοπό της διαχείρισης των επιδόσεων. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή δεν χρησιμοποιεί τα προγράμματα εργασίας της στο πλαίσιο του «Ορίζοντας 2020» και τις συναφείς προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για να ενισχύσει την εστίαση στις επιδόσεις.

Όσον αφορά τις προτάσεις και τις συμφωνίες επιχορήγησης που εξετάσαμε, διαπιστώσαμε έμφαση των στόχων στις επιδόσεις, όταν αυτό απαιτείται από την Επιτροπή. Το ίδιο ισχύει για τη διαδικασία αξιολόγησης των εν λόγω προτάσεων. Στο πλαίσιο των συμφωνιών επιχορήγησης, οι δικαιούχοι πρέπει να διαβιβάζουν πληροφορίες για την κατάρτιση συγκεντρωτικών στοιχείων για τους βασικούς δείκτες επιδόσεων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Ωστόσο, η χρήση της ευρύτερης έννοιας του «αναμενόμενου αντίκτυπου» αντί εκείνης του «αναμενόμενου αποτελέσματος» αυξάνει τον κίνδυνο οι σχετικές πληροφορίες να είναι υπερβολικά αόριστες και να είναι δυσχερής η συγκέντρωση στοιχείων για την αξιολόγηση των επιδόσεων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

Η Επιτροπή δεν χρησιμοποιεί πάντοτε με συνέπεια βασικές έννοιες που αφορούν τις επιδόσεις (π.χ. «εκροές», «αποτελέσματα» και «αντίκτυπος»). Μολονότι η Επιτροπή καθόρισε την έννοια των όρων αυτών, δεν ακολουθεί πάντοτε πιστά τους ορισμούς.

Είναι περιορισμένη η ικανότητα της Επιτροπής να παρακολουθεί τις επιδόσεις του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και να υποβάλλει σχετικές εκθέσεις

Διαπιστώσαμε ότι οι τρέχουσες ρυθμίσεις δεν παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να παρακολουθεί χωριστά τις δαπάνες και τις επιδόσεις στους τομείς της έρευνας και ανάπτυξης (E&A), καθώς και της καινοτομίας στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και να καταρτίζει σχετικές εκθέσεις. Επιπλέον, μολονότι η χρηματοδοτική συμβολή του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» προβλέπεται σαφώς στη διαδικασία του προϋπολογισμού, μέσω των δηλώσεων προγράμματος που δημοσιεύονται, η Επιτροπή δεν έχει υποβάλει ακόμη ουσιαστικά στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή του «Ορίζοντας 2020» και τη συμβολή του στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Στόχοι ακατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης εντοπίζονται και σε επίπεδο γενικών διευθύνσεων

Ένα χωριστό θέμα που εξετάστηκε στο συγκεκριμένο κεφάλαιο είναι τα σχέδια διαχείρισης και οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των τεσσάρων γενικών διευθύνσεων που είναι αρμόδιες για τις δαπάνες του τομέα «Φυσικοί πόροι». Διαπιστώσαμε ότι πολλοί από τους χρησιμοποιούμενους στα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων στόχους είχαν ληφθεί απευθείας από έγγραφα πολιτικής ή νομοθετικά έγγραφα, με συνέπεια να μην διαθέτουν το αναγκαίο για τους σκοπούς της διαχείρισης και της παρακολούθησης επίπεδο λεπτομέρειας.

Διατυπώνουμε τρεις συστάσεις σχετικά με ζητήματα συνδεδεμένα με τις επιδόσεις, τις οποίες αποδέχτηκε η Επιτροπή

Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- να αξιολογήσει τις επιδόσεις των προγραμμάτων εργασίας και των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, μεταφράζοντας τους υψηλού επιπέδου στόχους που προβλέπει η νομοθεσία για το «Ορίζοντας 2020» σε επιχειρησιακούς στόχους σε επίπεδο προγράμματος εργασίας
- να αποσαφηνίσει περαιτέρω τις συνδέσεις μεταξύ της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (2010-2020), του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (2014-2020) και των προτεραιοτήτων της Επιτροπής (2015-2019), παραδείγματος χάριν, στο πλαίσιο της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού (2016-2020)
- να διασφαλίσει τη συνεπή χρήση των όρων «εισροές», «εκροές», «αποτέλεσμα» και «αντίκτυπος» σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Ζητήματα με αντίκτυπο στη βέλτιστη αποδοτικότητα των δαπανών και τα αποτελέσματα στην ΕΕ

Το 2015 δημοσιεύσαμε 25 ειδικές εκθέσεις που καλύπτουν ευρεία θεματολογία από το πεδίο του ελέγχου επιδόσεων, στο πλαίσιο του οποίου αξιολογείται κατά πόσον η διαχείριση της παρέμβασης της ΕΕ ασκήθηκε σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα). Στις σελίδες 55 και 56 παρατίθεται πλήρης κατάσταση των εν λόγω εκθέσεων.

Παρακολούθηση συστάσεων που είχαν διατυπωθεί σε ειδικές εκθέσεις

Φέτος εξετάσαμε σε ποιον βαθμό οι αρχές των κρατών μελών ενημερώνονται για τις συστάσεις που διατυπώνουμε στις ειδικές εκθέσεις μας και έχουν τη δυνατότητα να δώσουν την κατάλληλη συνέχεια, καθώς, μολονότι ο κύριος ελεγχόμενος μας είναι η Επιτροπή, ορισμένες από τις συστάσεις μας τις αφορούν. Στο πλαίσιο έρευνας που διενεργήσαμε διαπιστώσαμε ότι οι συστάσεις που διατυπώνουμε κατόπιν ελέγχων επιδόσεων γίνονται γνωστές σε εύλογο βαθμό στα κράτη μέλη, και ότι τα μηνύματά μας όντως φθάνουν στα κράτη μέλη, μέσω ενός ή περισσότερων από τους στοχευμένους διαύλους επικοινωνίας. Ωστόσο, όσον αφορά την επίσημη συνέχεια που δίνεται στις συστάσεις μας, διαπιστώνονται μεγάλες αποκλίσεις και βάσει των αποδεικτικών στοιχείων τεκμαίρεται ότι οι αλλαγές που επέρχονται λόγω των συστάσεών μας στην εθνική πολιτική και πρακτική είναι περιορισμένες. Είναι σαφές ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης, κάτι το οποίο θα εξετάσουμε τους προσεχείς μήνες σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την αξιολόγησή μας όσον αφορά τις επιδόσεις παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 3 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015. Οι ειδικές εκθέσεις μας, οι οποίες καταρτίζονται κυρίως κατόπιν ελέγχων επιδόσεων, είναι διαθέσιμες σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ στον ιστότοπό μας (<http://www.eca.europa.eu/el/Pages/AuditReportsOpinions.aspx>).

Τα έσοδα και οι διάφοροι τομείς δαπανών αναλυτικότερα

28

Σημείωση σχετικά με την κατονομασία κρατών μελών στα παραδείγματα

Λόγω του τρόπου προσέγγισης που εφαρμόζουμε όσον αφορά τη δειγματοληψία, δεν ελέγχουμε κάθε χρόνο πράξεις σε κάθε κράτος μέλος, δικαιούχο χώρα ή/και περιφέρεια. Τα παραδείγματα σφαλμάτων που παρατίθενται στο παρόν έγγραφο είναι ενδεικτικά των συχνότερων ειδών σφαλμάτων και δεν αποτελούν στοιχεία για τη θεμελίωση συμπερασμάτων σχετικά με τα οικεία κράτη μέλη και τις δικαιούχους χώρες ή/και περιφέρειες.

Έσοδα

153,8 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο έλεγχός μας κάλυψε τα έσοδα της ΕΕ, διά των οποίων η τελευταία χρηματοδοτεί τον προϋπολογισμό της. Το 2015 οι εισφορές στα έσοδα που υπολογίζονται βάσει του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) των κρατών μελών και του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) τον οποίο αυτά εισπράττουν ανήλθαν στο 64 % και στο 13 % των συνολικών εσόδων αντίστοιχα. Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι, κυρίως δασμοί που εισπράττονται επί των εισαγωγών και τέλη παραγωγής ζάχαρης που εισπράττονται από τις διοικητικές αρχές των κρατών μελών για λογαριασμό της ΕΕ, αντιστοιχούν στο 13 % των εσόδων, ενώ τα λοιπά έσοδα αντιστοιχούν στο υπόλοιπο 10 %.

Οι διαπιστώσεις μας

Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα:

Όχι

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος:

0,0 % (έναντι 0,0 % το 2014)

Ο έλεγχος των εσόδων της ΕΕ

Τα έσοδα της ΕΕ που βασίζονται στο ΑΕΕ και τον ΦΠΑ υπολογίζονται βάσει μακροοικονομικών στατιστικών στοιχείων και εκτιμήσεων προερχόμενων από τα κράτη μέλη. Ο έλεγχός μας όσον αφορά την κανονικότητα των σχετικών πράξεων καλύπτει τα συστήματα της Επιτροπής για την επεξεργασία των δεδομένων που λαμβάνει, όχι όμως και τον τρόπο με τον οποίο τα δεδομένα αυτά καταρτίζονται αρχικά από τις αρχές των κρατών μελών. Συνεπώς, το συμπέρασμα του ελέγχου μας αφορά τον αντίκτυπο των τυχόν σφαλμάτων της Επιτροπής στο συνολικό ποσό των εσόδων.

Όσον αφορά τους δασμούς και τα τέλη παραγωγής ζάχαρης, εξετάζουμε την επεξεργασία, εκ μέρους της Επιτροπής, των καταστάσεων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, καθώς και τις δικλίδες ελέγχου που εφαρμόζονται στα επιλεγέντα κράτη μέλη, την είσπραξη των ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.

Από τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώσαμε συνάγεται ότι τα συστήματα αυτά ήταν συνολικά αποτελεσματικά και δεν διαπιστώσαμε σφάλματα στις πράξεις τις οποίες υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες.

Στις 26 Μαΐου 2014, εγκρίθηκε επισήμως από το Συμβούλιο νέα δέσμη νομοθετικών πράξεων για τους ίδιους πόρους. Με την κύρωσή τους από τα κράτη μέλη, οι πράξεις αυτές θα τεθούν σε ισχύ αναδρομικά από 1ης Ιανουαρίου 2014. Θα παρακολουθούμε τις σχετικές εξελίξεις και τον υπολογισμό των αναδρομικών συνεπειών τους.

Η επιφύλαξη αποτελεί μέσο που καθιστά εφικτή την πραγματοποίηση διορθώσεων στα αμφισβητούμενα στοιχεία που περιλαμβάνουν τα δεδομένα ΑΕΕ τα οποία υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Οι κύκλοι επαλήθευσης της Επιτροπής όσον αφορά το ΑΕΕ καλύπτουν μακρές χρονικές περιόδους. Οι επακόλουθες διορθώσεις ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις εισφορές ορισμένων κρατών μελών.

Το 2015, η Επιτροπή ήρε τις περισσότερες από τις επιφυλάξεις σε συνέχεια των σημαντικών διορθώσεων που έγιναν το 2014. Δεν διαπιστώσαμε σοβαρά προβλήματα στις αρθείσες επιφυλάξεις που εξετάσαμε.

Επιστούμε επίσης την προσοχή στις μόνες εκκρεμείς γενικές επιφυλάξεις στο τέλος του 2015, οι οποίες αφορούσαν τα ελληνικά στοιχεία για το ΑΕΕ των ετών 2008 και 2009. Μολονότι έχει σημειωθεί πρόοδος προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της αξιοπιστίας των ελληνικών στοιχείων για το ΑΕΕ, οι επιφυλάξεις αυτές δεν ήρθαν.

Όσον αφορά τους δασμούς, οι αρχές των κρατών μελών διενεργούν ελέγχους προκειμένου να επαληθεύουν τη συμμόρφωση των εισαγωγών με τις δασμολογικές διατάξεις και τους κανονισμούς για τις εισαγωγές. Όπως και τα προηγούμενα έτη, διαπιστώσαμε ότι η μεθοδολογία που εφαρμόζεται για τους ελέγχους αυτούς (στους οποίους περιλαμβάνονται και οι «μετά τον εκτελωνισμό» έλεγχοι), καθώς και η ποιότητα και τα αποτελέσματά τους, διέφεραν σημαντικά μεταξύ των ελεγχθέντων κρατών μελών. Επισημαίνουμε επίσης τη διακοπή της τριετούς προθεσμίας παραγραφής στη Γαλλία σε περίπτωση γνωστοποίησης οφειλής, πρακτική που διαφέρει από εκείνες που εφαρμόζουν άλλα κράτη μέλη και έχει ως αποτέλεσμα διαφορετική μεταχείριση των οικονομικών φορέων στην επικράτεια της ΕΕ.

Στο τέλος του 2015 η Επιτροπή διέθετε κατάσταση 325 ανοικτών σημείων σχετικών με περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους τελωνειακούς κανόνες της ΕΕ, τα οποία είχαν εντοπιστεί μέσω επιθεωρήσεων σε κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν μέτρα για τη διόρθωση της θέσης τους σε σχέση με τα εκκρεμή αυτά ζητήματα, τα οποία μπορούν δυνητικά να έχουν οικονομικό αντίκτυπο. Εντοπίσαμε ανεπάρκειες στη διαχείριση των απαιτήσεων (γνωστών ως «λογιστική Β») στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή ανέφερε παρεμφερείς αδυναμίες που αφορούσαν 17 από τα 22 κράτη μέλη στα οποία πραγματοποίησε επισκέψεις.

Διαπιστώσαμε την ύπαρξη κινδύνων σχετικών με την είσπραξη τελωνειακών οφειλών από εταιρείες καταχωρισμένες εκτός ΕΕ ή πολίτες τρίτων χωρών. Εντοπίσαμε αρκετές περιπτώσεις διαφόρων κρατών μελών που αδυνατούσαν να εισπράξουν οφειλές πολιτών ή εταιρειών που έχουν την κατοικία ή την έδρα τους, παραδείγματος χάριν, στη Λευκορωσία, τις Βρετανικές Παρθένους Νήσους, τη Ρωσία, την Ελβετία, την Τουρκία και την Ουκρανία.

Οι συστάσεις μας

Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εναρμόνιση των προθεσμιών γνωστοποίησης οφειλών στους οικονομικούς φορείς μεταξύ των κρατών μελών·
- να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη δηλώνουν σωστά τα ποσά των εισπραττόμενων τελωνειακών δασμών στις τριμηνιαίες καταστάσεις και να παράσχει οδηγίες σχετικά με τα προς καταχώριση στοιχεία·
- να διευκολύνει κατά το δυνατόν την από μέρους των κρατών μελών είσπραξη των τελωνειακών οφειλών, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι οφειλέτες δεν προέρχονται από κράτος μέλος της ΕΕ· και
- να βελτιώσει τον έλεγχο των υπολογισμών των εισφορών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών και του υπολογισμού των μηχανισμών διόρθωσης.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχό μας επί των εσόδων της ΕΕ παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 4 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015.

Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση 14,5 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Οι δαπάνες αποσκοπούν στη βελτίωση της έρευνας και της καινοτομίας, την ενίσχυση των εκπαιδευτικών συστημάτων και την προώθηση της απασχόλησης, τη διασφάλιση μιας ψηφιακής ενιαίας αγοράς, την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενεργειακής απόδοσης, τον εκσυγχρονισμό του τομέα των μεταφορών και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, κυρίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Η έρευνα και η καινοτομία, οι οποίες αντιστοιχούν στο 62 % των δαπανών, χρηματοδοτούνται μέσω του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη 2007-2013 (7ο ΠΠ) και του «Ορίζοντα 2020», του νέου προγράμματος-πλαισίου που καλύπτει την περίοδο 2014-2020. Άλλα σημαντικά μέσα εκτέλεσης δαπανών παρέχουν στήριξη στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού (το πρόγραμμα διά βίου μάθησης και το Erasmus+), της ανάπτυξης υποδομών μεταφορών (το πρόγραμμα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών και ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»), στον τομέα της ενέργειας (το ευρωπαϊκό ενεργειακό πρόγραμμα ανάκαμψης) και σε διαστημικά προγράμματα (προγράμματα δορυφορικής πλοήγησης, όπως το Galileo και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Πλοήγησης με Υπέρθυση Γεωστατικών Δορυφόρων και το Copernicus, ένα πρόγραμμα γεωσκόπησης).

Το 90 % σχεδόν των δαπανών λαμβάνει τη μορφή επιχορηγήσεων σε δικαιούχους του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, με την Επιτροπή να αποδίδει τις δαπάνες που περιέχονται στις δηλώσεις δαπανών των έργων που υποβάλλουν οι δικαιούχοι.

Οι διαπιστώσεις μας

Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα;
Ναι

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος:
4,4 % (έναντι 5,6 % το 2014)

Όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία, το είδος και το φάσμα των σφαλμάτων που διαπιστώσαμε είναι αντίστοιχα με εκείνα που εντοπίζουμε καθ' όλη τη διάρκεια του 7ου ΠΠ. Αντιθέτως, διαπιστώσαμε λιγότερα σφάλματα σε πληρωμές στο πλαίσιο άλλων μέσων εκτέλεσης δαπανών σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Η πλειονότητα των σφαλμάτων αφορά την απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών προσωπικού και έμμεσων δαπανών που δηλώθηκαν από δικαιούχους.

Όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού, οι δικαιούχοι σε πολλές περιπτώσεις υπολόγισαν εσφαλμένα τα ωρομίσθια των υπαλλήλων που είχαν χρεωθεί στο έργο ή δεν ήταν σε θέση να παράσχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον χρόνο πραγματικής απασχόλησης στο έργο. Όσον αφορά τις έμμεσες δαπάνες, τα σφάλματα συνδέονταν είτε με εσφαλμένο υπολογισμό των γενικών εξόδων είτε με τη συμπερίληψη εξόδων που δεν αφορούσαν το έργο. Στην περίπτωση των δικαιούχων που δήλωσαν κατ' αποκοπήν έμμεσες δαπάνες, βάσει ποσοστού των άμεσων δαπανών, τυχόν σφάλματα στις άμεσες δαπάνες τους είχαν ως επίπτωση σφάλμα κατ' αναλογία στις δηλωθείσες έμμεσες δαπάνες. Εντοπίσαμε ακόμη σφάλματα μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων, μολονότι διαπιστώσαμε συνολική βελτίωση του επιπέδου συμμόρφωσης στον τομέα αυτό.

Παραδείγματα: Απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών προσωπικού και έμμεσων δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και άλλων προγραμμάτων

Διαπιστώσαμε ότι ορισμένες από τις δαπάνες προσωπικού και τις έμμεσες δαπάνες δικαιούχου που συμμετείχε με έντεκα εταιρούς σε έργο του 7ου ΠΠ, το οποίο αφορούσε την ανάπτυξη ενισχυμένων συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών διαχείρισης, δεν ήταν επιλέξιμες. Τμήμα των δαπανών προσωπικού που δήλωσε ο δικαιούχος αφορούσε στην πραγματικότητα άλλο έργο. Ο δικαιούχος συμπεριέλαβε επίσης μη επιλέξιμα στοιχεία στον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών (όπως δαπάνες προσωπικού που δεν συνδέονταν με διοικητική υποστήριξη, δαπάνες εμπορικής προώθησης και δαπάνες γραφείου και ταξιδιών μη συνδεδεμένες με τις ερευνητικές δραστηριότητες).

Στην περίπτωση άλλου έργου για την ανάπτυξη υπηρεσιών νεφρολογιστικής που χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας της περιόδου 2007-2013, διαπιστώσαμε ότι ο δικαιούχος είχε δηλώσει δαπάνες προσωπικού καθ' υπέρβαση των πραγματικών, καθώς ως βάση για τον υπολογισμό τους χρησιμοποιήθηκε ένας τυπικός αριθμός εργασιμων ωρών που ήταν υψηλότερος των πράγματι δεδουλευμένων ωρών. Ο δικαιούχος δήλωσε επίσης προς απόδοση, μη επιλέξιμες πληρωμές πριμ, καθώς και δαπάνες οι οποίες δεν είχαν πραγματοποιηθεί κατά την περίοδο αναφοράς της δήλωσης δαπανών.

Τα σφάλματα που εντοπίσαμε στις δηλώσεις δαπανών οφείλονταν σχεδόν στο σύνολό τους σε παρερμηνεία από πλευράς των δικαιούχων των πολύπλοκων κανόνων επιλεξιμότητας ή σε εσφαλμένο υπολογισμό των δαπανών τους. Εντοπίσαμε δύο περιπτώσεις που εγείρουν υπόνοιες απάτης, καθώς προκύπτει ότι οι δικαιούχοι εκ προθέσεως διόγκωσαν τις επιλέξιμες δαπάνες τους στο πλαίσιο του έργου.

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» διέπεται από απλούστερους κανόνες χρηματοδότησης σε σχέση με το 7ο ΠΠ και η Επιτροπή έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για τη μείωση της πολυπλοκότητας των διοικητικών διαδικασιών. Ωστόσο, στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2014 επισημάναμε ότι ορισμένα από τα κριτήρια επιλεξιμότητας του νέου προγράμματος-πλαisiού ενδέχεται να αυξήσουν τον κίνδυνο σφάλματος και συστήσαμε στην Επιτροπή να επικαιροποιήσει τη στρατηγική ελέγχων της προκειμένου να αντιμετωπίσει, παραδείγματος χάριν, περιπτώσεις κατά τις οποίες ερευνητές λαμβάνουν πρόσθετη αμοιβή ή όταν συμμετέχοντες χρησιμοποιούν μεγάλες ερευνητικές υποδομές. Στο πλαίσιο των περιορισμένων ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργήσαμε σε σχέση με το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» το 2015, διαπιστώσαμε ότι υλοποιήθηκε ο κίνδυνος σφαλμάτων που σχετίζεται με περιπτώσεις πρόσθετης αμοιβής.

Η Επιτροπή ίδρυσε Κοινό Κέντρο Υποστήριξης, προκειμένου να επιτύχει αποδοτική και εναρμονισμένη διαχείριση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» από τους διάφορους φορείς υλοποίησης. Η συγκρότησή του συνιστά θετικό βήμα προς την κατεύθυνση του εξορθολογισμού του συστήματος και των λειτουργιών ΤΠ, της εναρμόνισης της διαχείρισης των επιχορηγήσεων, του συντονισμού των ελεγκτικών δραστηριοτήτων και της διασφάλισης της συνεκτικής εφαρμογής των κανόνων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» από τους φορείς υλοποίησης. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας, στο οποίο έχει ανατεθεί η διαχείριση ποσοστού 3 % του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», δεν συμμετέχει στο συγκεκριμένο πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου.

Οι συστάσεις μας

Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- από κοινού με τις εθνικές αρχές και τους ανεξάρτητους ελεγκτές, να χρησιμοποιεί όλα τα διαθέσιμα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία προκειμένου να προλαμβάνει ή να εντοπίζει και να διορθώνει τυχόν σφάλματα πριν από την απόδοση δαπανών·
- να παράσχει καθοδήγηση στους δικαιούχους όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», του 7ου ΠΠ και άλλων παρεμφερών προγραμμάτων·
- να εκδώσει κοινές κατευθυντήριες οδηγίες για τους φορείς εκτέλεσης δαπανών στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, ώστε να διασφαλιστεί η συνεπής μεταχείριση των δικαιούχων κατά την εφαρμογή συστάσεων ελέγχου για την ανάκτηση μη επιλέξιμων δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ· και
- να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή των διορθώσεων βάσει αναγωγής, έχοντας ως βάση τους κατασταλτικούς ελέγχους που διενεργεί επί των αποδοθεισών δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχό μας επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 5 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015.

Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή

53,9 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Σκοπός του συγκεκριμένου τομέα δαπανών είναι η μείωση των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, η αναδιάρθρωση παρακαμαζουσών βιομηχανικών περιοχών και η ενθάρρυνση της διασυνοριακής, της διακρατικής και της διαπεριφερειακής συνεργασίας. Περιλαμβάνει δύο βασικά μέρη: την περιφερειακή πολιτική και πολιτική αστικής ανάπτυξης και την απασχόληση και τις κοινωνικές υποθέσεις.

- Η περιφερειακή πολιτική και πολιτική αστικής ανάπτυξης της ΕΕ υλοποιείται κατά κύριο λόγο μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) και αντιστοιχεί στο 80 % σχεδόν των δαπανών το 2015. Το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί έργα υποδομής, τη δημιουργία ή τη διατήρηση θέσεων εργασίας, περιφερειακές πρωτοβουλίες οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και δραστηριότητες στήριξης ΜΜΕ. Το ΤΣ χρηματοδοτεί επενδύσεις σε έργα υποδομής στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών.
- Ο τομέας πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» χρηματοδοτείται κυρίως από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Οι δαπάνες στον τομέα αυτό καλύπτουν το 20 % περίπου των συνολικών δαπανών, περιλαμβάνουν επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό και στηρίζουν δράσεις με σκοπό τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στις μεταβολές των εργασιακών προτύπων, τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των μειονεκτούντων ατόμων και την ενίσχυση των ικανοτήτων και της αποδοτικότητας των διοικήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών.

Το ΕΤΠΑ, το ΤΣ και το ΕΚΤ διέπονται από κοινούς κανόνες, εκτός των εξαιρέσεων που ορίζουν οι ειδικοί κανονισμοί κάθε ταμείου. Η διαχείριση των δαπανών επιμερίζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και περιλαμβάνει τη συγχρηματοδότηση έργων στο πλαίσιο εγκεκριμένων προγραμμάτων δαπανών. Οι κανόνες επιλεξιμότητας σχετικά με την απόδοση των δαπανών προβλέπονται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο και ενδέχεται να διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών.

Επιπλέον, υπάρχουν ειδικά μέσα και ταμεία, όπως ο ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας (ΕΜΓ) που απευθύνεται σε γειτονικές χώρες και το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (FEAD). Από κοινού αντιστοιχούν σε ποσοστό χαμηλότερο του 1 % των συνολικών δαπανών.

Οι διαπιστώσεις μας

Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα;

Ναι

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος:

5,2 % (έναντι 5,7 % το 2014)

Οι κύριες πηγές σφάλματος για τις δαπάνες του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» συνολικά είναι η εγγραφή μη επιλέξιμων δαπανών στις σχετικές δηλώσεις των δικαιούχων και η επιλογή μη επιλέξιμων έργων, δραστηριοτήτων ή δικαιούχων, ενώ ακολουθούν οι παραβιάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων και κρατικών ενισχύσεων.

Στην πλειονότητά τους, τα σφάλματα αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες που δηλώθηκαν από δικαιούχους. Επιπλέον, ορισμένα από τα έργα που εξετάσαμε δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που τίθενται στους κανονισμούς ή/και στους εθνικούς κανόνες περί επιλεξιμότητας.

Οι περιπτώσεις σοβαρών παραβιάσεων των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ και των κρατών μελών, παραδείγματος χάριν, περιπτώσεις πρόσθετων εργασιών ή υπηρεσιών που ανατέθηκαν παράτυπα και αδικαιολόγητων απευθείας αναθέσεων συμβάσεων, εξακολουθούν να αποτελούν σημαντική πηγή σφαλμάτων στις δαπάνες του ΕΤΠΑ και του ΤΣ. Στην ειδική έκθεσή μας αριθ. 10/2015 σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν τόσο τα κράτη μέλη όσο και η Επιτροπή για την αντιμετώπιση του προβλήματος των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις στον συγκεκριμένο τομέα δαπανών αναλύονται περαιτέρω τα σχετικά ζητήματα και παρέχονται συμπληρωματικά στοιχεία.

Παράδειγμα: Δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο πλαίσιο έργου του ΕΤΠΑ που παρείχε χρηματοδοτική στήριξη σε ΜΜΕ, μέρος της χρηματοδότησης παρακρατήθηκε από τον δικαιούχο και δεν χορηγήθηκε ως επιχορήγηση σε ΜΜΕ. Τα ποσά που παρακρατήθηκαν δεν ήταν επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση, δεδομένου ότι δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας.

Παράδειγμα: Μη επιλέξιμο έργο

Στην περίπτωση ενός έργου του ΕΤΠΑ στην Τσεχική Δημοκρατία, η πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων προσδιόριζε ως επιλέξιμες μόνο ΜΜΕ. Η διαχειριστική αρχή χορήγησε χρηματοδότηση σε έναν δικαιούχο βάσει της ως άνω προϋπόθεσης, της οποίας όμως η πλήρωση δεν επαληθεύθηκε κατά τον χρόνο επιλογής του έργου. Άλλα μη επιλέξιμα έργα εντοπίστηκαν στην Ιταλία και την Πολωνία.

Παράδειγμα: Περίπτωση σοβαρής μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων

Στην περίπτωση έργου οδοποιίας συγχρηματοδοτούμενου από το ΕΤΠΑ στη Γερμανία, πρόσθετες εργασίες, των οποίων η αξία υπερέβαινε κατά 50 % την αξία της αρχικής σύμβασης, ανατέθηκαν απευθείας στον ίδιο ανάδοχο, κατά παράβαση της οδηγίας της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις. Ανάλογες περιπτώσεις εντοπίστηκαν και σε άλλα έργα του ΕΤΠΑ στην Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Ελέγχουμε επίσης τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων. Οι παράνομες κρατικές ενισχύσεις παρέχουν αθέμιτο πλεονέκτημα στους δικαιούχους, με αποτέλεσμα τη στρέβλωση της εσωτερικής αγοράς. Μπορούν να υπάρξουν ορισμένες εξαιρέσεις στον κανόνα αυτό, οι οποίες όμως πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή και να εγκρίνονται από αυτή. Στην ειδική έκθεσή μας αριθ. 24/2016 παρέχονται περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν από μέρους τόσο της Επιτροπής όσο και των κρατών μελών για την πρόληψη των παραβιάσεων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Συνοχής, τον εντοπισμό και τη διόρθωσή τους.

Για σημαντικό ποσοστό των πράξεων που περιείχαν προσδιορισίμα ποσοτικών σφάλματα, οι αρχές των κρατών μελών διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία για την πρόληψη ή τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή της αίτησης απόδοσης δαπανών στην Επιτροπή. Εάν οι εν λόγω πληροφορίες είχαν χρησιμοποιηθεί στο σύνολό τους για τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τις δαπάνες στον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» συνολικά θα ήταν χαμηλότερο κατά 2,4 εκατοστιαίες μονάδες. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, υπεύθυνες για τα εντοπισθέντα σφάλματα ήταν οι εθνικές αρχές. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

Χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ

Έως το τέλος του 2014, το μέσο ποσοστό εκταμίευσης υπέρ των τελικών αποδεκτών χρηματοοικονομικών μέσων ήταν 57 %, ποσοστό που συνιστά βελτίωση σε σύγκριση με το περασμένο έτος (47 %). Τα κεφάλαια αυτά παρέχουν στήριξη σε επιχειρήσεις ή έργα αστικής ανάπτυξης μέσω επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων. Συνολικά, έχουν συσταθεί 1 025 χρηματοοικονομικά μέσα, με συνολικά κεφάλαια ύψους 16,0 δισεκατομμυρίων ευρώ περίπου. Αρκετά κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσκολίες ως προς την πλήρη χρησιμοποίηση των κεφαλαιακών πόρων, με την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία και τη Σλοβακία να εμφανίζουν τα χαμηλότερα ποσοστά εκταμίευσης στο τέλος του 2014.

Η ειδική έκθεσή μας αριθ. 19/2016 περιέχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα διδάγματα που μπορούν να αντληθούν από την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ διά χρηματοοικονομικών μέσων για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

Αξιολόγηση των ποσοστών σφάλματος από την Επιτροπή

Σε γενικές γραμμές, η αξιολόγηση από την Επιτροπή των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές είναι σε μεγάλο βαθμό συνεπής με τα αποδεικτικά στοιχεία που διαβίβασαν οι εν λόγω αρχές. Ωστόσο, η δυνατότητα επικύρωσης (και, κατά περίπτωση, προσαρμογής) από την Επιτροπή των ποσοστών σφάλματος που αναφέρονται παραμένει περιορισμένη εφόσον δεν ζητείται από τις ελεγκτικές αρχές να παράσχουν στην Επιτροπή πιο συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους πράξεων που διενεργούν, στο πλαίσιο της επαλήθευσης των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου (π.χ. λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την εμβέλεια, το πεδίο αναφοράς, την επιμέρους δειγματοληψία και την κατάταξη των σφαλμάτων). Από την ανάλυσή μας προκύπτει ότι το 2015 οι ελεγκτικές αρχές καλούνταν συχνότερα να παράσχουν τέτοιες πληροφορίες από ό,τι τα προηγούμενα χρόνια.

Συνολικά, ο από μέρους της Επιτροπής υπολογισμός, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2015, των επισφαλών ποσών είναι ακριβής και συνεπής με τα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρθηκαν ή/και παρασχέθηκαν από τις ελεγκτικές αρχές. Διαπιστώσαμε επίσης ότι οι επιφυλάξεις που διατύπωσε η Επιτροπή στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2015 συμφωνούσαν με τις οδηγίες της και τα πληροφοριακά στοιχεία που είχαν στη διάθεσή τους οι δύο γενικές διευθύνσεις.

Αξιολόγηση των επιδόσεων των έργων

Στο πλαίσιο της αξιολόγησής μας για το 2015, εξετάσαμε 149 ολοκληρωθέντα έργα από 15 κράτη μέλη. Στις περιπτώσεις δύο έργων, δεν κατέστη δυνατή η διενέργεια της αξιολόγησής μας επειδή οι διαχειριστικές αρχές δεν είχαν ορίσει δείκτες.

Διαπιστώσαμε ακόμη ότι τα έργα, σχεδόν στο σύνολό τους, είχαν επιτύχει πλήρως ή μερικώς τους στόχους τους όσον αφορά τις εκροές. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη πρέπει να βελτιώσουν περαιτέρω τον καθορισμό δεικτών αποτελεσμάτων σε επίπεδο έργων. Για το 38 % των έργων που αξιολογήθηκαν, οι αρχές των κρατών μελών εφαρμόσαν μεν σύστημα μέτρησης των επιδόσεων, προκειμένου να διευκολύνεται η παρακολούθηση των εκροών των έργων, αλλά δεν καθόρισαν δείκτες αποτελεσμάτων ή τιμές-στόχους στα έγγραφα έγκρισης του έργου. Εν τέλει, τέσσερα μόνον έργα δεν πέτυχαν κανέναν από τους στόχους τους.

Ατενίζοντας το μέλλον: περίοδος προγραμματισμού 2014-2020

Στο τέλος του 2015, οι εθνικές αρχές που είχαν οριστεί αρμόδιες για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ) δεν υπερέβαιναν σε ποσοστό το 20 %. Πρόκειται για αναγκαίο βήμα προκειμένου οι αρχές των κρατών μελών να υποβάλλουν καταστάσεις δαπανών στην Επιτροπή. Ως εκ τούτου, για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 υπάρχει ο κίνδυνος οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση του προϋπολογισμού να είναι μεγαλύτερες από εκείνες που σημειώθηκαν την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

Το 2015, η Επιτροπή συγκρότησε ομάδα υψηλού επιπέδου εμπειρογνομόνων για την αξιολόγηση και την ενθάρρυνση της εφαρμογής από τα κράτη μέλη μέτρων απλούστευσης για τους δικαιούχους των ΕΔΕΤ ενόψει της προπαρασκευής της περιόδου προγραμματισμού μετά το 2020.

Οι συστάσεις μας

Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- στο πλαίσιο κατάρτισης της νομοθετικής πρότασής της για τα ΕΔΕΤ της επόμενης περιόδου προγραμματισμού, να προβεί στην εκ βάθρων αναμόρφωση του μηχανισμού σχεδιασμού και υλοποίησής τους, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις προτάσεις της ομάδας υψηλού επιπέδου για την απλούστευση·
- να αξιοποιήσει την πείρα που αποκτήθηκε κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και να παρουσιάσει σε έκθεση συγκεκριμένη ανάλυση των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και να την αξιοποιήσει προκειμένου να παράσχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τρόπους απλούστευσης και αποφυγής περιττών, περίπλοκων ή/και επαχθών κανόνων·
- να υποβάλει νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού σχετικά με την παράταση της περιόδου επιλεξιμότητας για τα χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση·
- να διευκρινίσει στα κράτη μέλη την έννοια του ανακτήσιμου ΦΠΑ, ιδίως όσον αφορά τους δικαιούχους του δημόσιου τομέα, ούτως ώστε να αποφεύγονται τυχόν αποκλίνουσες ερμηνείες του όρου «μη ανακτήσιμος» ΦΠΑ, όπως και η μη βέλτιστη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της ΕΕ·
- να μεριμνήσει ώστε όλες οι δαπάνες που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά μέσα του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 να περιληφθούν αρκετά εγκαίρως στις δηλώσεις για το κλείσιμο της περιόδου, ούτως ώστε τα κράτη μέλη να μπορέσουν να διενεργήσουν τους ελέγχους τους, καθώς και να προτρέψει τα κράτη μέλη να διενεργήσουν ειδικούς ελέγχους σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα ενόψει του κλεισίματος των προγραμμάτων.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχό μας επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 6 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015.

Φυσικοί πόροι

58,6 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Αυτός ο τομέας δαπανών καλύπτει την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ), την κοινή αλιευτική πολιτική (ΚΑΠ) και τα περιβαλλοντικά μέτρα.

Η ΚΓΠ αποτελεί τη βάση των δαπανών της ΕΕ για τον τομέα της γεωργίας. Αποσκοπεί στην αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας, την εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό, τη σταθεροποίηση των αγορών, την εξασφάλιση του ανεφοδιασμού και τη διασφάλιση λογικών τιμών κατά την προσφορά των αγαθών στους καταναλωτές.

Η ΚΓΠ υλοποιείται μέσω δύο ταμείων: του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ), το οποίο χρηματοδοτεί πλήρως τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα στήριξης της αγοράς στο πλαίσιο της ΕΕ, και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το οποίο συγχρηματοδοτεί προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης από κοινού με τα κράτη μέλη. Η διαχείριση των δαπανών της ΚΓΠ επιμερίζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Οι δαπάνες στο πλαίσιο αμφοτέρων των ταμείων διοχετεύονται μέσω 80 περίπου οργανισμών πληρωμών, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των αιτήσεων ενίσχυσης και για την καταβολή των ενισχύσεων στους δικαιούχους.

Η ΚΑΠ υλοποιείται κυρίως μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), το οποίο τελεί υπό τη διαχείριση της Επιτροπής και των κρατών μελών υπό το καθεστώς της επιμερισμένης διαχείρισης. Η Επιτροπή διαχειρίζεται σε κεντρικό επίπεδο την πολιτική της ΕΕ για το περιβάλλον, και το πρόγραμμα LIFE είναι το σημαντικότερο ταμείο για την εκτέλεση δαπανών στον τομέα αυτό.

Οι διαπιστώσεις μας

Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα;

Γεωργία — Στήριξη της αγοράς και άμεσες ενισχύσεις:

Ναι

Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία:

Ναι

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος¹:

Φυσικοί πόροι συνολικά:

2,9 %

(έναντι 3,6 % το 2014 / χωρίς τα σφάλματα πολλαπλής συμμόρφωσης: 3,0 %)

Γεωργία — Στήριξη της αγοράς και άμεσες ενισχύσεις:

2,2 %

(έναντι 2,9 % το 2014 / χωρίς τα σφάλματα πολλαπλής συμμόρφωσης: 2,2 %)

Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία:

5,3 %

(έναντι 6,2 % το 2014 / χωρίς τα σφάλματα πολλαπλής συμμόρφωσης: 6,0 %)

εκ των οποίων:

1 Από τα στοιχεία για το 2015 αποκλείεται ο ποσοτικός προσδιορισμός των σφαλμάτων στον τομέα της πολλαπλής συμμόρφωσης, συνεπεία αλλαγών στο νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ. Αυτό δεν συνέβη το 2014.

Η φύση και ο τύπος των σφαλμάτων διαφέρουν σημαντικά μεταξύ του ΕΓΤΕ και των άλλων τομέων δαπανών του τομέα «Φυσικοί πόροι».

Γεωργία — Στήριξη της αγοράς και άμεσες ενισχύσεις (ΕΓΤΕ)

Πολλά από τα σφάλματα που εντοπίζονται στο πλαίσιο των ελέγχων μας αποτελούν συνέπεια ανακριβών δηλώσεων εκ μέρους των δικαιούχων ή δηλώσεων μη επιλέξιμων εκτάσεων. Τα σφάλματα που εμφανίζονται συχνότερα είναι η δήλωση γεωργικής έκτασης μεγαλύτερης της πραγματικής. Σφάλματα αυτού του είδους εντοπίστηκαν σε 12 από τα 18 κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη ελέγχου.

Η αξιοπιστία των δεδομένων του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS) έχει βελτιωθεί τα τελευταία έτη, ωστόσο εξακολουθούμε να εντοπίζουμε σφάλματα σχετικά με τις εκτάσεις που δηλώνονται. Αναγνωρίζουμε ότι είναι δυσχερής ο εντοπισμός και η διόρθωση ανακριβειών κάτω του 2 %. Ωστόσο, οι μεγαλύτερες αποκλίσεις μεταξύ των πληροφοριών σχετικά με την επιλεξιμότητα που έχουν καταχωριστεί στο LPIS και των πραγματικά επιλέξιμων εκτάσεων που είναι ορατές στις ορθοφωτογραφίες (αεροφωτογραφίες) που τηρούνται στη βάση δεδομένων LPIS έπρεπε να έχουν εντοπιστεί και διορθωθεί (παραδείγματος χάριν, σφάλματα που εντοπίσαμε στην Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο).

Άλλη πηγή σφαλμάτων συνδεόμενων με τη γεωργική έκταση σχετίζεται με το γεγονός ότι οι εθνικοί ορισμοί του επιλέξιμου μόνιμου βοσκοτόπου δεν συμμορφώνονται με τη νομοθεσία της ΕΕ.

Παράδειγμα: εθνικά κριτήρια επιλεξιμότητας που δεν συμμορφώνονται με τη νομοθεσία της ΕΕ

Οι γαλλικές αρχές χορηγούν ενίσχυση που αφορά ερεικώνας κατάλληλους για βόσκηση και για εκτάσεις που περιλαμβάνουν μείγμα επιλέξιμης πώδους βλάστησης και μη επιλέξιμης βλάστησης, όπως θάμνους και πυκνή δάσωση. Είχαμε αναφερθεί στο ζήτημα αυτό στην ετήσια έκθεσή μας για το 2013 και εξακολουθούμε να εντοπίζουμε τέτοιες περιπτώσεις (έξι το 2015).

Σε αρκετές περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων από τελικούς δικαιούχους στον τομέα της γεωργίας, οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες ώστε να προλάβουν, ή να εντοπίσουν και να διορθώσουν τα σφάλματα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί το σύνολο των διαθέσιμων πληροφοριακών στοιχείων για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν χαμηλότερο κατά 0,3 εκατοστιαίες μονάδες. Επιπλέον, διαπιστώσαμε τέσσερις περιπτώσεις στις οποίες υπεύθυνες για τα σφάλματα ήταν οι εθνικές αρχές. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Αδυναμίες εντοπίστηκαν ακόμη στις προσαρμογές που πραγματοποιήθηκαν στην αξιολόγηση από την Επιτροπή του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ.

Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία

Οι κύριες αιτίες σφαλμάτων στη συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών ήταν η μη επιλεξιμότητα του δικαιούχου, της δραστηριότητας, του έργου ή της δαπάνης, καθώς και η μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων. Επιπροσθέτως, εντοπίσαμε σφάλματα σχετικά με τη μη συμμόρφωση με γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις και με τη δήλωση επιλέξιμων εκταρίων καθ' υπέρβαση των πραγματικών.

Παράδειγμα: Μη επιλέξιμη δαπάνη ή δραστηριότητα

Στη Ρουμανία διαπιστώσαμε ότι οι εθνικές αρχές, κατά τον υπολογισμό του κόστους με βάση την απλουστευμένη μέθοδο απόδοσης δαπανών, δεν συνυπολόγιζαν ορθώς τον αριθμό των κύκλων παραγωγής. Ως αποτέλεσμα αυτού, υπερεκτιμήθηκαν συστηματικά οι πληρωμές προς όλους τους δικαιούχους. Κατόπιν περαιτέρω ελέγχων, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι το σύνολο των μη επιλέξιμων δαπανών από την έναρξη εφαρμογής του μέτρου, το 2012, έως τον Οκτώβριο του 2015 ενδέχεται να ανέρχεται έως και σε 152 εκατομμύρια ευρώ, επί συνόλου 450 εκατομμυρίων ευρώ. Οι απλουστευμένες μέθοδοι απόδοσης δαπανών μπορούν να μειώσουν τη διοικητική επιβάρυνση των κρατών μελών και των δικαιούχων, αλλά πρέπει να βασίζονται σε ορθή μεθοδολογία, η οποία συνίσταται ειδικότερα στον ακριβή υπολογισμό του κόστους στο πλαίσιο της απλουστευμένης απόδοσης δαπανών.

Παράδειγμα: Μη συμμόρφωση με τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων

Εντοπίσαμε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων στη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ιταλία και τη Ρουμανία. Παραδείγματος χάριν, στην Ιταλία, οι αρχές αξιολόγησαν τις προσφορές για την ανάθεση σύμβασης κατασκευής μονοτρόχιου σιδηρόδρομου (χρηματοδοτούμενου με επιχορήγηση της ΕΕ), μιας υποδομής που θα βοηθούσε τους γεωργούς να μεταφέρουν ελιές, βάσει κυρίως πρόσθετων άσχετων εργασιών (που αφορούσαν την κατασκευή νέων δρόμων, δικτύου αποχέτευσης και υδραγωγείου). Τα κριτήρια αυτού του είδους είναι παράτυπα σύμφωνα με τους ιταλικούς κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

Σε ορισμένες περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων από τελικούς δικαιούχους σε αυτό τον τομέα δαπανών, οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες ώστε να προλάβουν ή να εντοπίσουν και να διορθώσουν τα σφάλματα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί το σύνολο των διαθέσιμων πληροφοριακών στοιχείων για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν χαμηλότερο κατά 1,7 εκατοστιαίες μονάδες. Επιπλέον, εντοπίσαμε ορισμένες περιπτώσεις σφαλμάτων, υπεύθυνες για τα οποία ήταν οι εθνικές αρχές. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 1,5 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

Άλλα στοιχεία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και των επιδόσεων

Από την αξιολόγηση που διενεργήσαμε σχετικά με τη συμμόρφωση των ελέγχων συμμόρφωσης της Επιτροπής στον τομέα της γεωργίας με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου και τις κύριες κανονιστικές διατάξεις, προέκυψε ότι, συνολικά, τηρούν τα σχετικά πρότυπα. Διαπιστώσαμε ακόμη ότι η Επιτροπή έχει επιτύχει σημαντική μείωση των παλαιών εκκρεμών φακέλων που σχετίζονται με διαδικασίες συμμόρφωσης. Ωστόσο, το εγχειρίδιο ελέγχου της Επιτροπής δεν περιλαμβάνει λεπτομερείς διαδικασίες ελέγχου και απαιτήσεις τεκμηρίωσης για την επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σε σχέση με τις δημοσιονομικές διορθώσεις και, σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν εντοπίσαμε επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία των ελέγχων που διενεργήθηκαν.

Στο πλαίσιο των επισκέψεων που πραγματοποιήσαμε σε έξι οργανισμούς πληρωμών σε σχέση με δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ, αποκαλύφθηκαν αδυναμίες σε ορισμένες βασικές δικλίδες ελέγχου οι οποίες αφορούσαν το LPIS, τους διοικητικούς ελέγχους, την ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων και τις διαδικασίες ανάκτησης εσφαλμένων πληρωμών. Εντοπίσαμε ακόμη αδυναμίες στους διοικητικούς ελέγχους που είχαν διενεργήσει πέντε από τους έξι οργανισμούς πληρωμών για την επαλήθευση της επιλεξιμότητας για ενισχύσεις αγροτικής ανάπτυξης. Τα σχέδια δράσης που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτιών των σφαλμάτων που εμφανίζονται συχνά επικαιροποιούνται, αλλά απαιτείται περαιτέρω βελτίωση στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

Στην περίπτωση της αλιείας, διαπιστώσαμε ότι και οι πέντε έλεγχοι που εξετάσαμε εμφάνιζαν αδυναμίες όσον αφορά την εποπτεία και την τεκμηρίωση του ελέγχου. Επίσης, η επαναδιενέργεια ενός ελέγχου της Επιτροπής στη Ρουμανία αποκάλυψε ελλείψεις στους διοικητικούς ελέγχους της διαχειριστικής αρχής, ιδίως όσον αφορά τη σύναψη συμβάσεων.

Από την εξέταση που διενεργήσαμε για τις πτυχές των επιδόσεων των επενδυτικών έργων αγροτικής ανάπτυξης για το 2015, προέκυψε ότι η πλειονότητα των εξετασθέντων έργων ανταποκρινόταν στις ανάγκες των δικαιούχων, από την άποψη τόσο της κλίμακας όσο και της ποιότητας των έργων και των προϊόντων που παραδόθηκαν. Ωστόσο, διαπιστώθηκαν ορισμένες περιπτώσεις έργων κλίμακας μεγαλύτερης της αναγκαίας. Επιπροσθέτως, δεν εφαρμόζονταν επαρκώς αυστηρή διαδικασία στόχευσης της στήριξης και επιλογής των έργων και, στις περιπτώσεις αρκετών έργων, δεν υπήρχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ο εύλογος χαρακτήρας των δαπανών (βλέπε παράδειγμα κατωτέρω). Συνολικά, δεν διαπιστώθηκε βελτίωση σε σχέση με τα ζητήματα αυτά.

Παράδειγμα: Αδικαιολόγητες δαπάνες

Στη Σλοβακία, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι ο οργανισμός πληρωμών δεν είχε ελέγξει επαρκώς τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών που δήλωσε δικαιούχος για την κατασκευή μιας εγκατάστασης αποθήκευσης. Διαπιστώσαμε ότι η τιμή του σκυροδέματος που αγοράστηκε ήταν έξι φορές υψηλότερη από την κανονική τιμή της αγοράς και ότι, συνολικά, το κόστος του έργου θα μπορούσε να ήταν χαμηλότερο κατά τουλάχιστον 50 %.

Οι συστάσεις μας

Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- όσον αφορά το ΕΓΤΕ, να συνεχίσει να παρακολουθεί τη συνέχεια που δίνεται στις περιπτώσεις που η εθνική νομοθεσία δεν συμμορφώνεται με τη νομοθεσία της ΕΕ, και να βεβαιώνεται ότι τα κράτη μέλη με αρνητική αξιολόγηση όσον αφορά την ποιότητα του LPIS λαμβάνουν πράγματι τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα·
- όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, να διασφαλίζει ότι τα σχέδια δράσης των κρατών μελών περιλαμβάνουν συγκεκριμένα μέτρα για τη μείωση των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων·
- όσον αφορά τόσο το ΕΓΤΕ όσο και την αγροτική ανάπτυξη, να λάβει μέτρα για τη βελτίωση των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης στα κράτη μέλη και τη διασφάλιση της εξακρίβωσης των στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων·
- στον τομέα της αλιείας, να διασφαλίσει ότι οι έλεγχοι συμμόρφωσης διενεργούνται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχό μας επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα «Φυσικοί πόροι» παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 7 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015.

Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας 6,9 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Αυτός ο τομέας δαπανών καλύπτει τις δαπάνες στους τομείς της εξωτερικής πολιτικής, της υποστήριξης των υποψήφιων και των δυνάμει υποψήφιων για ένταξη στην ΕΕ χωρών, καθώς και της αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας προς αναπτυσσόμενες και γειτονικές χώρες (με την εξαίρεση των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης —βλέπε σελίδες 49 έως 51).

Οι δαπάνες εκτελούνται στο πλαίσιο ευρέος φάσματος μέσων συνεργασίας και μεθόδων παροχής της βοήθειας, σε περισσότερες από 150 χώρες. Οι δαπάνες εκτελούνται είτε άμεσα από τις γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής, από την έδρα τους στις Βρυξέλλες ή από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ στις χώρες-αποδέκτες, είτε έμμεσα, από δικαιούχους χώρες ή διεθνείς οργανισμούς.

Οι διαπιστώσεις μας

Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα;
Ναι

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος:
2,8 % (έναντι 2,7 % το 2014)

Το συχνότερο είδος σφάλματος που εντοπίσαμε στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας ήταν μη επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσαν τελικοί δικαιούχοι. Πρόκειται για δαπάνες σχετικές με δραστηριότητες που δεν καλύπτονται από συμβάσεις ή που πραγματοποιήθηκαν εκτός της περιόδου επιλεξιμότητας. Εντοπίσαμε ακόμη περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων και του κανόνα καταγωγής, έμμεσων δαπανών καταλογισθεισών εσφαλμένα ως άμεσων, ή συμπερίληψης μη επιλέξιμων φόρων.

Άλλα σφάλματα που εντοπίσαμε σχετίζονταν με την έγκριση και την εκκαθάριση από την Επιτροπή πληρωμών για την παροχή υπηρεσιών, την εκτέλεση έργων και την αγορά προμηθειών που δεν είχαν ολοκληρωθεί ακόμη από τον δικαιούχο ή σε σχέση με τα οποία ο δικαιούχος αδυνατούσε να παρουσιάσει τα αναγκαία δικαιολογητικά. Διαπιστώσαμε ακόμη καθυστερήσεις στην εκκαθάριση των δαπανών και την έγκριση των σχετικών πληρωμών από την Επιτροπή.

Παράδειγμα: Μη πραγματοποιηθείσα δαπάνη

Διαπιστώσαμε ότι στο πλαίσιο επιχορήγησης προς υποστήριξη της μη διάδοσης των βαλλιστικών πυραύλων που καταβλήθηκε μέσω της Υπηρεσίας Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής, η Επιτροπή ενέκρινε δαπάνες που δήλωσε ερευνητικό ίδρυμα με έδρα στην Ευρώπη, οι οποίες είχαν υπολογιστεί βάσει εκτιμώμενων δαπανών προσωπικού που υπερέβαιναν τις πραγματικές.

Παράδειγμα: Δαπάνες που δεν καλύπτονταν από τη σύμβαση

Στην περίπτωση έργου στη Βιρμανία/Μιανμάρ, υπό τη διαχείριση διεθνούς οργάνωσης για την καταπολέμηση της χρήσης ναρκωτικών, διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή είχε εγκρίνει δαπάνες σχετικές με την επιμόρφωση προσωπικού, οι οποίες δεν καλύπτονταν από τη σχετική σύμβαση.

Παράδειγμα: Δαπάνες χρηματοδοτούμενες από άλλο χορηγό βοήθειας

Εξετάσαμε την πληρωμή που πραγματοποίησε η Επιτροπή προς ανθρωπιστική οργάνωση δραστηριοποιούμενη για την αντιμετώπιση της κρίσης στη Συρία και διαπιστώσαμε ότι οι δαπάνες που δηλώθηκαν για τη μεταφορά τροφίμων είχαν καλυφθεί από άλλο χορηγό βοήθειας.

Δεν διαπιστώσαμε σφάλματα στις πληρωμές που πραγματοποίησε η Επιτροπή απευθείας στον γενικό προϋπολογισμό κρατών, δεδομένου ότι διαθέτει σημαντικό περιθώριο ευελιξίας όταν αποφασίζει κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας. Χαμηλότερος κίνδυνος σφάλματος υπάρχει επίσης στις πληρωμές για τη στήριξη δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχουν περισσότεροι διεθνείς χορηγοί βοήθειας, καθώς οι δαπάνες που δεν είναι επιλέξιμες βάσει των κανόνων της ΕΕ μπορούν να καλύπτονται μέσω των συνεισφορών άλλων χορηγών.

Με τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις αποκαλύφθηκε ότι οι έμμεσες δαπάνες στο πλαίσιο των έργων αδελφοποίησης που χρηματοδοτούνται από τον ευρωπαϊκό μηχανισμό γειτονίας και εταιρικής σχέσης είναι σημαντικά υψηλότερες σε σύγκριση με αυτό που θεωρείται αποδεκτό για τις επιχορηγήσεις. Δεν προβλέπεται ανώτατο όριο για την κατ' αποκοπή χρηματοδότηση και τη χρηματοδότηση βάσει ενιαίου συντελεστή στο πλαίσιο του μηχανισμού αυτού, γεγονός που συνεπάγεται τον κίνδυνο δημιουργίας κέρδους για τον εταίρο.

Οι συστάσεις μας

Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- να ενισχύσει τους ελέγχους της σχετικά με την ποιότητα των επαληθεύσεων δαπανών τις οποίες οι δικαιούχοι αναθέτουν σε εξωτερικούς ελεγκτές και να βελτιώσει τους όρους της σχετικής εντολής;
- να αναθεωρήσει τη μεθοδολογία που εφαρμόζει η Γενική Διεύθυνση Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση για τον υπολογισμό του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος, προκειμένου να βελτιωθεί η στατιστική ακρίβεια των παρεχόμενων στοιχείων·
- να λάβει μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζει ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται μέσω μηχανισμών αδελφοποίησης συμφωνεί με τον κανόνα της μη αποκόμισης κέρδους και τηρεί την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία για τον έλεγχο μας επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 8 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015.

Ασφάλεια και ιθαγένεια 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο εν λόγω τομέας δαπανών περιλαμβάνει διάφορες πολιτικές, των οποίων κοινός στόχος είναι η ενίσχυση της ιδέας της «ιθαγένειας της ΕΕ» με τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας χωρίς εσωτερικά σύνορα. Οι δαπάνες καλύπτουν τους τομείς της προστασίας των συνόρων, της πολιτικής μετανάστευσης και ασύλου, της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, της δημόσιας υγείας, της προστασίας των καταναλωτών, του πολιτισμού, της νεολαίας, της ενημέρωσης και του διαλόγου με τους πολίτες. Αντιστοιχεί σε σχετικά μικρό, αλλά αυξανόμενο μερίδιο του προϋπολογισμού της ΕΕ (περίπου 1,4 %).

Το ένα τρίτο σχεδόν των δαπανών εκτελείται μέσω δώδεκα αποκεντρωμένων οργανισμών επί των οποίων παρουσιάζουμε χωριστά στοιχεία στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για τους οργανισμούς. Ο έλεγχός μας επικεντρώθηκε στην πολιτική «μετανάστευσης και ασφάλειας», που αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο μερίδιο (40 %).

Οι δαπάνες στο πλαίσιο της πολιτικής «μετανάστευσης και ασφάλειας» εκτελούνται σε μεγάλο βαθμό στο πλαίσιο του συστήματος της επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Ωστόσο, η Επιτροπή διαχειρίστηκε άμεσα το ένα τέταρτο των δαπανών το 2015. Επομένως, εξετάσαμε τα κύρια συστήματα για τα οποία είναι αρμόδια η Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, αναλύοντας τόσο διαδικασίες επιχορηγήσεων όσο και διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπό άμεση διαχείριση, καθώς και τις από μέρους της Επιτροπής αξιολογήσεις των συστημάτων που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για τη διαχείριση των κεφαλαίων υπό επιμερισμένη διαχείριση.

Οι διαπιστώσεις μας

Όσον αφορά τις διαδικασίες επιχορηγήσεων και σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι εφαρμόζονταν οι δικλίδες ελέγχου που επιβάλλει ο δημοσιονομικός κανονισμός και ότι δεν υπήρχαν σημαντικές αδυναμίες.

Από την άλλη πλευρά, εντοπίσαμε περιορισμούς στις αξιολογήσεις από πλευράς της Επιτροπής των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζον τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του προγράμματος SOLID της περιόδου 2007-2013 («Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών»). Διαπιστώσαμε ότι οι αξιολογήσεις της Επιτροπής δεν περιλάμβαναν την υποβολή σε ελεγκτικές δοκιμασίες της αποτελεσματικότητας των βασικών εσωτερικών δικλίδων ελέγχου, επικεντρωμένες περισσότερο στην κατανόηση των διαδικασιών των δικλίδων ελέγχου και στην τεκμηρίωσή τους. Η πρακτική αυτή θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα σε ορισμένες περιπτώσεις η Επιτροπή να καταλήξει σε εσφαλμένα χαμηλές εκτιμήσεις σχετικά με τον κίνδυνο. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή διενήργησε σχετικά μικρό αριθμό κατασταλακτικών ελέγχων σε κράτη μέλη σχετικά με προγράμματα τα οποία έκρινε χαμηλής επικινδυνότητας. Θεωρούμε ότι η πρακτική αυτή μειώνει την αξιοπιστία των δαπανών των κρατών μελών στο πλαίσιο του προγράμματος SOLID.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία για τον έλεγχό μας επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 8 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015.

Διοίκηση

9,0 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο τομέας «Διοίκηση» καλύπτει τις δαπάνες των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ. Πρόκειται για τις δαπάνες της Επιτροπής, του Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ), της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της Επιτροπής των Περιφερειών, του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

Οι δαπάνες που αφορούν τους ανθρώπινους πόρους (μισθοί, συντάξεις και επιδόματα) αντιστοιχούν στο 60 % περίπου των συνολικών δαπανών. Το υπόλοιπο ποσοστό αντιστοιχεί στις δαπάνες που συνδέονται με τα κτίρια, τον εξοπλισμό, την ενέργεια, τις επικοινωνίες και την τεχνολογία των πληροφοριών.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων μας σχετικά με τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα λοιπά αποκεντρωμένα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τα Ευρωπαϊκά Σχολεία, αναφέρονται σε ειδικές ετήσιες εκθέσεις, οι οποίες δημοσιεύονται χωριστά και συνοδεύονται από σύνοψη των αποτελεσμάτων. Οι δαπάνες του ίδιου του ΕΕΣ υποβάλλονται σε έλεγχο από εξωτερική ελεγκτική εταιρεία και η έκθεση των ελεγκτών δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, καθώς και στον ιστότοπό μας.

Οι διαπιστώσεις μας

Περιέχουν ουσιώδη σφάλματα;
Όχι

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος:
0,6 % (έναντι 0,5 % το 2014)

Η εξέταση που διενεργήσαμε επί των συστημάτων δεν αποκάλυψε σημαντικές αδυναμίες. Ωστόσο, εντοπίσαμε σε ορισμένα από τα θεσμικά όργανα και τους λοιπούς οργανισμούς τομείς στους οποίους υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Οι τομείς αυτοί καλύπτονται στις συστάσεις που ακολουθούν.

Οι συστάσεις μας

Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οφείλει να ενισχύσει την παρακολούθηση της εφαρμογής, από πλευράς των πολιτικών κομμάτων, των κανόνων και των διαδικασιών για την έγκριση και την εκκαθάριση των δαπανών, καθώς και για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων.
- Η Επιτροπή οφείλει να βελτιώσει τα συστήματα που εφαρμόζει, ώστε να επιτύχει την έγκαιρη επικαιροποίηση των στοιχείων σχετικά με την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των οικογενειακών επιδομάτων.
- Η ΕΥΕΔ οφείλει να ενισχύσει τις διαδικασίες επιλογής τοπικών υπαλλήλων και τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων αξίας μικρότερης των 60 000 ευρώ στις αντιπροσωπείες.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχό μας επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα «Διοίκηση» παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 9 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2015.

Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ)

3,1 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Τα ΕΤΑ παρέχουν συνδρομή εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας υπέρ των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), καθώς και υπέρ των υπερπόντιων χωρών και εδαφών (ΥΧΕ). Οι δαπάνες και τα μέσα συνεργασίας των ΕΤΑ αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της φτώχειας, καθώς και στην προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης και της ένταξης των χωρών ΑΚΕ και των ΥΧΕ στην παγκόσμια οικονομία.

Τα ΕΤΑ χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη της ΕΕ και εκτελούνται είτε μέσω επιμέρους έργων είτε μέσω δημοσιονομικής στήριξης (συνεισφορά στον γενικό προϋπολογισμό ενός κράτους για συγκεκριμένη πολιτική ή για συγκεκριμένο στόχο). Κάθε ΕΤΑ διέπεται από τον δικό του δημοσιονομικό κανονισμό.

Η εξωτερική βοήθεια που χρηματοδοτείται από τα ΕΤΑ υλοποιείται σε περιβάλλον υψηλού κινδύνου, ιδίως λόγω της γεωγραφικής διασποράς των δραστηριοτήτων, καθώς και των ισχών θεσμικών και διοικητικών ικανοτήτων που διαθέτουν οι χώρες-εταίροι. Η διαχείρισή τους ασκείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκτός του πλαισίου του προϋπολογισμού της ΕΕ, και, στην περίπτωση ορισμένων ενισχύσεων, από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ).

Οι διαπιστώσεις μας

Αξιοπιστία των λογαριασμών των ΕΤΑ:

Οι λογαριασμοί του 2015 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης των ΕΤΑ, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού.

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα στα έσοδα των ΕΤΑ;

Όχι

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα στις πληρωμές των ΕΤΑ;

Ναι

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος:

3,8 %

(έναντι 3,8 % το 2014)

Διαπιστώσαμε ότι οι δαπάνες των ΕΤΑ για δημοσιονομική στήριξη, καθώς και οι δαπάνες στο πλαίσιο δράσεων πολλαπλών χορηγών βοήθειας, οι οποίες υλοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς, ενέχουν σημαντικά μικρότερο κίνδυνο σφάλματος σε σύγκριση με άλλες πληρωμές στο πλαίσιο των ΕΤΑ. Ωστόσο, αυτό συνδέεται με τον χαρακτήρα της χρηματοδότησης και το σημαντικό περιθώριο ευελιξίας που διαθέτει η Επιτροπή όταν κρίνει κατά πόσον τηρήθηκαν οι γενικοί όροι. Παραδείγματος χάριν, στις περιπτώσεις έργων πολλαπλών χορηγών βοήθειας, η Επιτροπή δέχεται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την πληρωμή, εφόσον το ποσό που συνεισφέρουν οι άλλοι χορηγοί επαρκεί για την κάλυψη των, βάσει των κανόνων των ΕΤΑ, μη επιλέξιμων δαπανών.

Όσον αφορά τις πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης, ο έλεγχος κανονικότητας που διενεργούμε δεν είναι δυνατό να επεκταθεί πέραν του σταδίου καταβολής της ενίσχυσης στη χώρα-εταίρο. Επομένως, δεν έχουμε τη δυνατότητα να εντοπίσουμε ενδεχόμενες αδυναμίες στη χρήση των κεφαλαίων αυτών μετά την ενσωμάτωσή τους στον εθνικό προϋπολογισμό.

Συνολικά, όπως και τα προηγούμενα έτη, το επίπεδο σφάλματος που εντοπίσαμε στις δαπάνες των ΕΤΑ, μεταξύ άλλων και σε ορισμένες τελικές αιτήσεις απόδοσης δαπανών οι οποίες είχαν υποβληθεί σε εξωτερικούς ελέγχους και σε επαληθεύσεις δαπανών, καταδεικνύει αδυναμίες των προληπτικών ελέγχων. Τα σφάλματα που οφείλονται στην απουσία εγγράφων τεκμηρίωσης των δαπανών και τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί σύναψης συμβάσεων (βλέπε παραδείγματα) αντιστοιχούσαν σε περισσότερο από τα δύο τρίτα του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

Παράδειγμα: Μη παροχή των αναγκαίων δικαιολογητικών για την αιτιολόγηση δαπανών

Εξετάσαμε τις δαπάνες που αφορούσαν την προμήθεια εργαστηριακού εξοπλισμού, καθώς και εξοπλισμού ΤΠ και γραφείου που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο έργου του ΕΤΑ στη Μοζαμβίκη. Στις περιπτώσεις τεσσάρων επί συνόλου δέκα πληρωμών του δείγματος, δεν παρασχέθηκαν επαρκή δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με την ανάθεση της σύμβασης και την παράδοση του εν λόγω εξοπλισμού.

Παράδειγμα: Μη συμμόρφωση του δικαιούχου με τους κανόνες σύναψης συμβάσεων

Εξετάσαμε μια σύμβαση προμήθειας εργαστηριακού εξοπλισμού δοκιμών γεωργικών προϊόντων στην Αιθιοπία και διαπιστώσαμε ότι είχε ανατεθεί απευθείας σε μια εταιρεία χωρίς να προηγηθεί η προβλεπόμενη ανταγωνιστική διαδικασία διαγωνισμού. Επιπροσθέτως, η επιλεγείσα εταιρεία ενεργούσε απλώς ως μεσολαβητής και δεν ήταν ο εγκεκριμένος διανομέας του εξοπλισμού που αγοράστηκε.

Εάν οι εν λόγω πληροφορίες είχαν χρησιμοποιηθεί στο σύνολό τους από την Επιτροπή για τη διόρθωση των σφαλμάτων στα οποία υπέπεσε η ίδια ή τα οποία διέπραξαν δικαιούχοι στο πλαίσιο έργων χρηματοδοτούμενων από τα ΕΤΑ, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν χαμηλότερο συνολικά κατά 1,7 εκατοστιαίες μονάδες.

Η Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης της Επιτροπής, η οποία διαχειρίζεται το σύνολο σχεδόν των δαπανών στο πλαίσιο των ΕΤΑ, ενέκρινε νέο σχέδιο δράσης το 2015 προκειμένου να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες του συστήματος ελέγχου της. Είναι πολύ νωρίς για να αξιολογηθεί η πρόοδος σε σχέση με τις δράσεις αυτές. Διαπιστώσαμε ακόμη ότι το προηγούμενο σχέδιο δράσης, το οποίο είχε εγκριθεί το 2013, υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον, καθώς 19 δράσεις είχαν ολοκληρωθεί στα τέλη του 2015 και οι υπόλοιπες τέσσερις βρίσκονταν εν εξελίξει.

Οι συστάσεις μας

Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- να ενισχύσει την παρακολούθηση της ποιότητας των ελέγχων και των επαληθεύσεων δαπανών που διενεργούνται κατ' άμεση παραγγελία των δικαιούχων·
- να αναθεωρήσει τις εκτιμήσεις της σχετικά με τις διορθώσεις και να βελτιώσει την εκτίμησή της όσον αφορά την επικινδυνότητα και το επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες υπό έμμεση διαχείριση με τις δικαιούχους χώρες· και
- να επιβάλλει κατάλληλες κυρώσεις σε οντότητες που δεν τηρούν την υποχρέωση παροχής των αναγκαίων δικαιολογητικών στους ελεγκτές μας.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχό μας επί των ΕΤΑ παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 2015.

Ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου εν συντομία

Οι γνώμες που περιλαμβάνονται στη δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ βασίζονται σε αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία, προερχόμενα από ελεγκτικές δοκιμασίες που διενεργούνται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου. Η σχετική διαδικασία παρουσιάζεται κατωτέρω.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Παρέχουν οι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΕ πλήρη και ακριβή πληροφοριακά στοιχεία;

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ είναι πολύπλοκος. Κάθε χρόνο, οι γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής προβαίνουν σε εκατοντάδες χιλιάδες λογιστικές εγγραφές, καταγράφοντας στοιχεία προερχόμενα από πολλές διαφορετικές πηγές (συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών). Ελέγχουμε κατά πόσον οι λογιστικές διαδικασίες εφαρμόζονται δεόντως, καθώς και εάν τα λογιστικά δεδομένα που προκύπτουν είναι πλήρη, έχουν καταχωριστεί ορθά και παρουσιάζονται με τον κατάλληλο τρόπο.

- Αξιολόγηση του λογιστικού συστήματος, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι αυτό αποτελεί την κατάλληλη βάση για την εξαγωγή αξιόπιστων δεδομένων.
- Επαλήθευση των βασικών λογιστικών διαδικασιών, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι αυτές λειτουργούν ορθά.
- Αναλυτικοί έλεγχοι των λογιστικών δεδομένων, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι αυτά παρουσιάζονται με συνέπεια και φαίνονται εύλογα.
- Άμεσος έλεγχος δείγματος λογιστικών εγγραφών, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η σχετική πράξη υπάρχει και έχει καταγραφεί επακριβώς.
- Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης.

Κανονικότητα των πράξεων

Συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν οι πράξεις εσόδων και καταχωριζόμενων ως δαπάνες πληρωμών¹, στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ;

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνει εκατομμύρια πληρωμές σε δικαιούχους τόσο εντός ΕΕ όσο και στον υπόλοιπο κόσμο. Την ευθύνη για τη διαχείριση της πλειονότητας των εν λόγω δαπανών φέρουν τα κράτη μέλη. Προκειμένου να συγκεντρώσουμε τα αποδεικτικά στοιχεία που χρειαζόμαστε, υποβάλλουμε σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες έσοδα και πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες και αξιολογούμε τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου τους.

- Με τη βοήθεια στατιστικών τεχνικών, λαμβάνονται δείγματα πράξεων από το σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ και χρησιμοποιούνται ως βάση για τις λεπτομερείς ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες προβαίνουν οι ελεγκτές μας.
- Οι πράξεις του δείγματος ελέγχονται λεπτομερώς, συνήθως στις εγκαταστάσεις των τελικών αποδεκτών (π.χ. γεωργός, ερευνητικό ινστιτούτο, εταιρεία που εκτελεί έργα ή παρέχει υπηρεσίες μετά από δημόσιο διαγωνισμό), προκειμένου να συλλεγούν άμεσα στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι το γεγονός στο οποίο βασίστηκε η πράξη «υπάρχει», έχει καταγραφεί ορθά και συμμορφώνεται με τους κανόνες που διέπουν την πραγματοποίηση των σχετικών πληρωμών.
- Τα σφάλματα αναλύονται και ταξινομούνται είτε ως προσδιορίσιμα ποσοτικώς είτε ως μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς.
- Ο αντίκτυπος των σφαλμάτων υπολογίζεται μέσω αναγωγής των προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων στον αντίστοιχο πληθυσμό με τη μορφή του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.
- Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος συγκρίνεται με το όριο σημαντικότητας του 2 %, προκειμένου να διαμορφώσουμε τη γνώμη μας.
- Αξιολογούνται τα συστήματα εσόδων, προκειμένου να προσδιοριστεί η αποτελεσματικότητά τους ως προς τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων που αυτά καλύπτουν.
- Λαμβάνονται υπόψη και άλλα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία, όπως οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και οι εκθέσεις άλλων εξωτερικών ελεγκτών.
- Όλες οι διαπιστώσεις αποτελούν αντικείμενο συζήτησης τόσο με τις εθνικές αρχές όσο και με την Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ορθότητα των πραγματικών περιστατικών.
- Εγκρίνουμε τις γνώμες μας βάσει των εργασιών μας και των σχετικών αποτελεσμάτων.

¹ Πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες: ενδιάμεσες πληρωμές, τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις προπληρωμών.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το έργο του

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) είναι το ανεξάρτητο θεσμικό όργανο ελέγχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εδρεύει στο Λουξεμβούργο και απασχολεί περί τους 900 υπαλλήλους, επαγγελματίες στον τομέα του ελέγχου και προσωπικό υποστήριξης, προερχόμενους από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Από την ίδρυσή του το 1977, το ΕΕΣ επικεντρώνει την προσοχή του στη σημασία της δημοσιονομικής διαχείρισης της ΕΕ και συμβάλλει στη βελτίωσή της.

Οι εκθέσεις και γνώμες ελέγχου του ΕΕΣ αποτελούν καθοριστικής σημασίας κρίκο της αλυσίδας λογοδοσίας εντός της ΕΕ. Το έργο μας χρησιμοποιείται προκειμένου να λογοδοτούν όσοι βαρύνονται με την ευθύνη διαχείρισης του προϋπολογισμού της ΕΕ, ιδίως στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής. Πρόκειται κυρίως για την Επιτροπή, αλλά και για τα άλλα θεσμικά και τα λοιπά όργανα της ΕΕ. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν επίσης τα κράτη μέλη.

Τα κύρια καθήκοντά μας είναι:

- ο δημοσιονομικοί έλεγχοι και έλεγχοι συμμόρφωσης, κυρίως με τη μορφή της δήλωσης αξιοπιστίας,
- έλεγχοι επιδόσεων, με αντικείμενο θέματα τα οποία επιλέγονται με σκοπό τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου του έργου μας, και
- γνώμες σχετικά με κανονισμούς που αφορούν τη διαχείριση του προϋπολογισμού και άλλα σημαντικά ζητήματα.

Στόχος μας είναι η διαχείριση των πόρων μας κατά τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων μας, η επίτευξη έγκυρων αποτελεσμάτων και η επαρκής κάλυψη των διαφορετικών τομέων του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Το έργο μας

Παράγουμε:

- ο **Ετήσιες εκθέσεις** σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης. Οι ετήσιες εκθέσεις περιλαμβάνουν κυρίως τις γνώμες και τα αποτελέσματα σχετικά με τη δήλωση αξιοπιστίας και δημοσιεύονται κάθε χρόνο μεταξύ Οκτωβρίου και Νοεμβρίου.
- ο **Ειδικές ετήσιες εκθέσεις**, στις οποίες παρουσιάζονται οι γνώμες του ΕΕΣ που προκύπτουν κατόπιν των δημοσιονομικών ελέγχων του επί των διαφόρων οργανισμών και λοιπών οργάνων της ΕΕ. Το 2015 δημοσιεύτηκαν 52 τέτοιες εκθέσεις.
- ο **Ειδικές εκθέσεις** σχετικά με επιλεγμένα θέματα, οι οποίες δημοσιεύονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Καταρτίζονται κυρίως κατόπιν ελέγχων επιδόσεων. Το 2015 δημοσιεύτηκαν 25 τέτοιες εκθέσεις.
- ο **Γνώμες**, τις οποίες χρησιμοποιούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την έγκριση νόμων και λοιπών αποφάσεων της ΕΕ που έχουν σημαντικές επιπτώσεις επί της δημοσιονομικής διαχείρισης, και άλλα έγγραφα που βασίζονται σε εξέταση. Το 2015 δημοσιεύτηκαν οκτώ γνώμες και δύο συγκεφαλαιωτικές εκθέσεις σχετικά με τους οργανισμούς και τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ.
- ο **Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων**, οι οποίες παρέχουν πληροφορίες και διαφωτιστικά στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητές μας κατά τη διάρκεια του έτους.

Το έργο μας συμβάλλει στην ενημέρωση και την αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ, παρέχοντας διασφάλιση σχετικά με την κατάσταση της διαχείρισης αυτής και διατυπώνοντας συστάσεις για περαιτέρω βελτίωση, πάντοτε προς όφελος των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τους ελέγχους μας επί των εκτελεστικών και λοιπών αποκεντρωμένων οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάζονται στις αντίστοιχες ειδικές ετήσιες εκθέσεις για το οικονομικό έτος 2015, οι οποίες διατίθενται στον ιστότοπό μας. (<http://www.eca.europa.eu/el/Pages/AuditReportsOpinions.aspx>).

2015

Ειδικές εκθέσεις

Οι ειδικές εκθέσεις μας, οι οποίες καταρτίζονται κυρίως κατόπιν ελέγχων επιδόσεων, είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ.

55

Εσωτερικές πλωτές μεταφορές στην Ευρώπη: καμία σημαντική βελτίωση του μεριδίου αυτού του τρόπου μεταφοράς ούτε των συνθηκών πλοιομότητας από το 2001 (ΕιδΕ 1/2015)

Χρηματοδότηση σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων από την ΕΕ στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες στήριξης των κρατών μελών για την εξασφάλιση των στόχων της πολιτικής της ΕΕ για τα λύματα (ΕιδΕ 2/2015)

Πρόγραμμα της ΕΕ «Εγγυήσεις για τη νεολαία»: τα πρώτα βήματα έγιναν, ωστόσο διαφαίνονται κίνδυνοι στο επίπεδο της υλοποίησης (ΕιδΕ 3/2015)

Τεχνική βοήθεια: ποια η συνεισφορά της στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη; (ΕιδΕ 4/2015)

Αποτελούν τα χρηματοοικονομικά μέσα επιτυχές και ελπιδοφόρο εργαλείο για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης; (ΕιδΕ 5/2015)

Η αρτιότητα και η εφαρμογή του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΕιδΕ 6/2015)

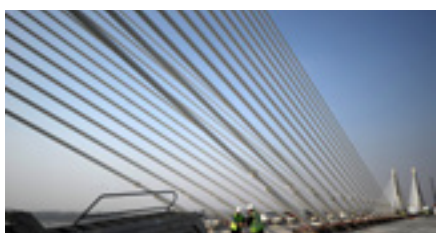
Αστυνομική αποστολή της ΕΕ στο Αφγανιστάν: μικτά αποτελέσματα (ΕιδΕ 7/2015)

Ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες των μικροεπιχειρηματιών η παρεχόμενη από την ΕΕ χρηματοδοτική στήριξη; (ΕιδΕ 8/2015)

Η στήριξη της ΕΕ για την καταπολέμηση των βασανιστηρίων και την κατάργηση της θανατικής ποινής (ΕιδΕ 9/2015).

Προβλήματα στις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των δαπανών συνοχής της ΕΕ: πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την επίλυσή τους (ΕιδΕ 10/2015)

Διαχειρίζεται ορθά η Επιτροπή τις συμφωνίες αλιευτικής σύμπραξης; (ΕιδΕ 11/2015)

Η προτεραιότητα της ΕΕ για την προώθηση μιας αγροτικής οικονομίας που θα βασίζεται στη γνώση επηρεάστηκε από την κακή διαχείριση των μέτρων μεταφοράς γνώσεων και παροχής συμβουλών (ΕιδΕ 12/2015)

2015

Ειδικές εκθέσεις

56

Στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT (ΕιΔΕ 13/2015)

Επενδυτική Διευκόλυνση ΑΚΕ: προσφέρει προστιθέμενη αξία; (ΕιΔΕ 14/2015)

Υποστήριξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην Ανατολική Αφρική μέσω της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ-ΕΕ στον τομέα της ενέργειας (ΕιΔΕ 15/2015)

Βελτίωση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού μέσω ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας: απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες (ΕιΔΕ 16/2015)

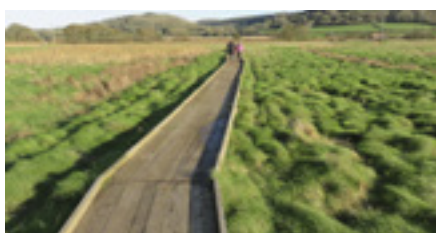
Στήριξη των Ομάδων Δράσης για τους Νέους από την Επιτροπή: επιτυχής ο αναπροσανατολισμός της χρηματοδότησης του ΕΚΤ, αλλά ανεπαρκής η έμφαση στα αποτελέσματα (ΕιΔΕ 17/2015)

Χρηματοδοτική συνδρομή σε χώρες ευρισκόμενες σε δυσχερή θέση (ΕιΔΕ 18/2015)

Για να βελτιωθεί η παροχή τεχνικής βοήθειας στην Ελλάδα χρειάζεται μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα (ΕιΔΕ 19/2015)

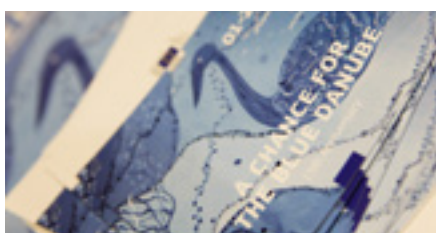
Η οικονομική αποδοτικότητα της στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ σε μη παραγωγικές επενδύσεις στον τομέα της γεωργίας (ΕιΔΕ 20/2015)

Επισκόπηση των κινδύνων που συνεπάγεται η εφαρμογή μιας προσανατολισμένης στα αποτελέσματα προσέγγισης της δράσης της ΕΕ στους τομείς της ανάπτυξης και της συνεργασίας (ΕιΔΕ 21/2015)

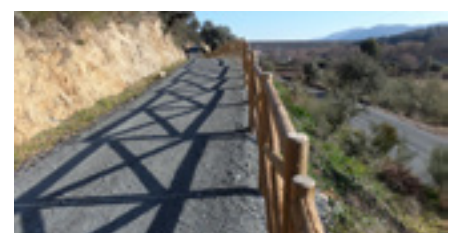
Εποπτεία των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας από την ΕΕ: εδραιωμένη αλλά όχι πλήρως αποτελεσματική (ΕιΔΕ 22/2015)

Ποιότητα των υδάτων στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: έχει επιτευχθεί πρόοδος στην εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα, αλλά πρέπει να γίνουν περισσότερα (ΕιΔΕ 23/2015)

Αντιμετώπιση της ενδοκοινοτικής απάτης στον τομέα του ΦΠΑ: ανάγκη για περαιτέρω δράση (ΕιΔΕ 24/2015)

Στήριξη αγροτικών υποδομών από την ΕΕ: περιθώριο σημαντικής αύξησης της αποδοτικότητας των δαπανών (ΕιΔΕ 25/2015)

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικών δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Για οποιαδήποτε αναπαραγωγή της ακόλουθης φωτογραφίας, πρέπει να ζητηθεί άδεια απευθείας από τον δικαιούχο των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και τους αρχιτέκτονες.

©ΕΕ 2016 Πηγή: ΕΕΣ, αρχιτέκτονες των κτιρίων του ΕΕΣ: Jim Clemes (2004 και 2013) και Paul Noël (1988), σ. 52.

Η αναπαραγωγή των παρακάτω φωτογραφιών επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση της αναφοράς του φορέα των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, της πηγής και του ονόματος των φωτογράφων (στις περιπτώσεις που αναφέρονται):

- ©ΕΕ 2016 Πηγή: ΕΕΣ, σ. 2, σ. 56 (για τις ΕιΔΕ αριθ. 15/2015 και 25/2015).
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων / Φωτογραφίες: Luis Robayo, σ. 28· Simon Maina, σ. 51· Sakis Mitrolidis, σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 5/2015).
- ©ΕΕ 2015 Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων / Φωτογραφίες: Jennifer Jacquemart, σ. 26· Genya Savilon, σ. 45· Oliver Bunic, σ. 46 (φωτογραφία 1)· Angelos Tzortzinis, σ. 46 (φωτογραφία 2)· Thierry Charlier, σ. 48· Maciej Szkoranski, σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 3/2015)· Shlamon Vano, σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 7/2015)· Quique Garcia, σ. 56 (για την ΕιΔΕ αριθ. 16/2015).
Πηγή: ΕΕΣ, σ. 55 (για τις ΕιΔΕ αριθ. 1/2015 και 2/2015)· σ. 56 (για την ΕιΔΕ αριθ. 20/2015).
- ©ΕΕ 2014 Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων / Φωτογραφίες: Denis Lovrovic, σ. 23, σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 8/2015) και σ. 56 (για την ΕιΔΕ αριθ. 17/2015)· Sylvain Thomas, σ. 33 (φωτογραφίες 1 και 2) και σ. 34· Charly Triballeau, σ. 42 (φωτογραφία 2)· Jose Jordan, σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 9/2015)· Etienne Ansotte, σ. 56 (για την ΕιΔΕ αριθ. 23/2015).
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης/ Φωτογραφίες, σ. 25, σ. 41, σ. 42 (φωτογραφία 1), σ. 43, σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 12/2015).
- ©ΕΕ 2013 Πηγή: ΕΕΣ, σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 11/2015).
- ©ΕΕ 2012 Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων / Φωτογραφίες: Robin Utrecht, σ. 38· Nikolay Douchinov, σ. 27 και σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 10/2015)· Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σ. 56 (για την ΕιΔΕ αριθ. 18/2015).
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων/Φωτογραφίες: Andrei Pungovschi, σ. 16· Jan-Joseph Stok, σ. 21.
- ©ΕΕ 2011 Πηγή: ΕΕΣ, σ. 56 (για την ΕιΔΕ αριθ. 19/2015).
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων / Φωτογραφίες: Anoeck De Groot, σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 6/2015)· Etienne Ansotte, σ. 56 (για την ΕιΔΕ αριθ. 22/2015).
- ©ΕΕ 2009 Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων / Φωτογραφία: Melinda Bodo, σ. 55 (για την ΕιΔΕ αριθ. 4/2015).
- ©ΕΕ 2008 Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων / Φωτογραφία: Laurent Chamussy, σ. 6.
- ©ΕΕ 2001 Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων / Φωτογραφίες: σ. 12, σ. 31, σ. 56 (για τις ΕιΔΕ αριθ. 14/2015 και 24/2015).
- ©ΕΕ 1999 Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας - EuropeAid / Φωτογραφία: σ. 56 (για την ΕιΔΕ αριθ. 21/2015).
- ©ΕΕ 1995 Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων / Φωτογραφία: Εταιρεία επεξεργασίας ξύλου στο Jöhni, σ. 56 (για την ΕιΔΕ αριθ. 13/2015).

Παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων του ελεγκτή της ΕΕ για το 2015 συνοδευόμενη από επεξηγηματικά σχόλια

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το ανεξάρτητο όργανο εξωτερικού ελέγχου της ΕΕ, ο θεματοφύλακας των οικονομικών της. Η παρούσα έκδοση περιέχει σύνοψη των σημαντικότερων διαπιστώσεων και συμπερασμάτων των ετήσιων εκθέσεων του ΕΕΣ για το 2015 σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης. Καλύπτει την αξιοπιστία των λογαριασμών, την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών, καθώς και την επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό. Το πλήρες κείμενο των εκθέσεων είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο www.eca.europa.eu και στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων